

GROSUPELJSKI ODMEVI 1997

Grosuplje

GLASILO PREBIVALCEV OBČINE GROSUPLJE • LETNIK XXII, št.1/2, januar 1997

ŽUPANOV KOTIČEK

Dolgo, kar predolgo, traja povolilno obdobje po lanskih volitvah v državni zbor. Ko to pišem vlada še ni imenovana. Vse skupaj pa čaka še stodnevno obdobje uvajanja. Tako bo od začetka volilne kampanje konec oktobra 1996 do polne aktivnosti nove vlade, državnega zbora in njenih teles preteklo skoraj pol leta. To je za naše razmere, ko gospodarski, socialni, prostorsko-ureditveni in pravosodni sistemi niso izgrajeni in so odvisni od sprotnih političnih odločitev, predolgo. Če vemo, da nas letos čakajo še ene volitve: predsednika države in predstavnikov v državni svet, potem od sistematičnega javnega razvoja v Sloveniji letos nimamo kaj pričakovati.

Kako bo to vplivalo na razmere v občini Grosuplje?

Občina in občani smo organizacijsko odvisni od dveh ministrstev: **za lokalno samoupravo**, ki usklajuje pristojnosti občin in **ministrstva za notranje zadeve**, ki postavlja okvire za delovanje upravne enote in potek upravnih postopkov. Razvojno pa občina Grosuplje trenutno največ sodeluje z ministrstvi:

- ◆ **za urejanje prostora in varstvo okolja** (družbeni plan, gradnja vodovodnih sistemov, gradnja kanalizacije, gradnja komunalne deponije, programi varstva okolja, urejanje vodotokov in zaščita pred poplavami)
- ◆ **za promet in zveze** (križišča in bencinska črpalka ob avtocesti, regionalne ceste Plešivica-Luče, Cikava-Grosuplje, Adamičeva cesta in Cesta na Krko v Grosupljem in Spodnje Blato-Stehan)
- ◆ **za kmetijstvo** (raba I. kategorije kmetijskih zemljišč, prispevek za spremembo na-membnosti kmetijskega zemljišča, urejanje in denacionalizacija kmetijskih zemljišč, agromelioracije Žalna-Loka)
- ◆ **za šolstvo in šport** (poračun za prizidek k osnovni šoli Šmarje-Sap, nova šola in večnamenska telovadnica Brinje v Grosupljem, delovanje osnovnih šol in vrtca)
- ◆ **za finance** (zagotavljanje sredstev za tekoče proračunske naloge, finančni nadzor, delovanje davčnega sistema)
- ◆ **za zdravstvo** (delovanje zdravstvenega doma, zdravstveno zavarovanje občanov)
- ◆ **za kulturo** (varovanje kulturne dediščine: Tabor nad Cerovim, delovanje kulturnih organizacij).

Ker ministri še niso imenovani, vsi državni sek-

retarji, zadolženi za posamezna razvojna področja, pa so v skladu z zakonom dali odstopne izjave, so vsakršni dogovori o razvojnih programih ustavljeni. Ne vemo tudi, kdaj bo sprejet državni proračun, od česar je odvisno javno financiranje.

Upravičeno se bojimo tudi vladno-parlamentarnih zapletov, saj je predlagana vlada sestavljena iz štirih strank (LDS, ZLSD, DESUS in SNS), ki so na volitvah dobile 43 % glasov, v opoziciji pa so stranke slovenske pomladi (SLS, SDS in SKD), za katere je glasovalo 46 % državljanov Slovenije. Za opozicijo, to je za stranke, ki glede na izkušnje v zadnjih letih, nimajo vpliva na razvoj in vrednote, so večinsko glasovali tudi naši občani in to še bolj izrazito kot na nivoju države (63 % : 31 %, ostale glasove so dobile stranke, ki niso prišle v parlament).

Ne glede na vse skupaj, tudi pred letošnjim kulturnim praznikom 8. februarjem, vse skupaj pozivam h kulturi spoštovanja in sodelovanja in upam na boljše sodelovanje med našo občino in državo, kot je bilo to do sedaj.

ŽUPAN
Rudolf Rome

V tej številki preberite:

- ❖ Na obisku v "Mondeni"
- ❖ Konec problemov s telefoni?
- ❖ O denacionalizaciji
- ❖ Prijazna šola - kaj je to?
- ❖ Svetniki - za občane
- za kraj
- ❖ Iz KS Račna
- ❖ Utrinki prazničnih dni
- ❖ Gost meseca Uroš Slak
- ❖ Kažipot mladih
- ❖ in še mnogo zanimivega branja

**8. FEBRUAR
SLOVENSKI
KULTURNI PRAZNIK**

Kamnita miza, za katero je rad posedal Ribičev France, še vedno stoji, tudi uta je še iz tistih časov, le mogočno lipo je uničila strela, zato pa že raste nova. Kopianjska idila je prepolna spominov...

REKLAMNA AGENCIJA IN ZALOŽBA - MONDENA

POSLUH ZA KULTURO, ZDRUŽEN Z VELIKO MERO ENTUZIAZMA

Bližajočemu se slovenskemu kulturnemu prazniku, 8. februarju, pritiče, da tudi našo podjetniško rubriko nekoliko kulturno obarvamo. Pa saj v razvitem svetu podjetništvo in kultura vendarle hodita z roko v roki.

Bežen pregled seznama podjetij občine Grosuplje nam ni ponudil

dogovorjena za srečanje, me je počakal doma, v pravi sončni zimski idili na Ilovi Gori, v prijaznih prostorih prave, skrbno vzdrževane kmečke hiše. Tu ima človek občutek kot da se je preselil nekaj desetletij ali celo stoletje nazaj. Nizki stropi, majhna okna, krušna peč, 300 let stara, dobro ohranjena miza, prekrasno starinsko pohištvo, ... Kot nalašč za ustvarjanje.

A pojdemo po vrsti. Prehod v tržno gospodarstvo na začetku devetdesetih let je tudi Frbežarjeve spodbudil k razmišljanju o ustanovitvi lastnega podjetja. Sprva je bilo poslovanje omejeno na veletrgovino z igračami, bilo pa je v domeni Helene Frbežar. Ivo Frbežar je bil v tistem času še

Foto: Tihomir Pinter

velike izbire podjetnikov, ki imajo v svoji dejavnosti zaobseženo tudi sodelovanje na kulturnem področju. Praktično je le podjetje Mondena d.o.o. iz Grosuplja tisto, ki si je uspelo utrditi svoj položaj v slovenskem kulturnem prostoru. S podjetjem je nepogrešljivo povezano ime Iva Frbežarja - pesnika, propagandista, oblikovalca, svobodnega umetnika, slikarja (in ne nazadnje politika), človeka, ki se je dodobra uveljavil v slovenski literarni srenji, človeka, za katerega smo pred leti lahko prebrali v časopisih, da je bil deležen pohval svetovno uveljavljenih oblikovalcev za vrhunsko podobo, s katero je opremil nove bankovce (denarne bone) za Rusijo.

Raj za ustvarjanje

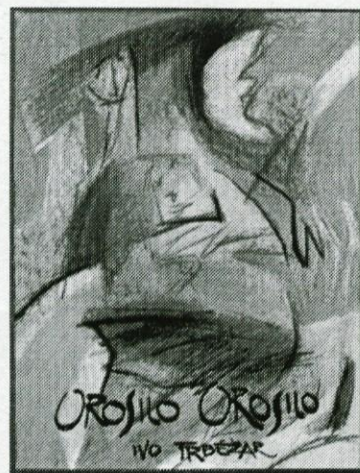
Vaška idila. Tistega dne, ko sva bila

zaposlen kot vodja sektorja tržnega komuniciranja v Nami. Ob tem je našel čas tudi za druge reči, s katerimi je obogatil svoje življenje, predvsem za pisanje literature, ki mu je bila nepogrešljiva spremljevalka že od mladih nog. Običajna pot mladega literata je namreč dolgotrajna, teče korak za korakom. Pri svojih prvih stvaritvah se mora zadovoljiti z objavami v manj znanih. Potem, ko že ima svoj krog bralcev, ki mu dajo svoje priznanje, pa dobi svoj prostor v uglednih revijah kot so Nova revija, Literatura in Sodobnost. Šele nato mu je odprta pot tudi za izdajo lastne knjige. Najboljši uspejo pridobiti status svobodnega umetnika, kar pomeni, da so tako dobri, da jim je država pripravljena plačevati socialno in pokojninsko zavarovanje.

Društvo pisateljev

Podobno pot je prehodil tudi Ivo Frbežar. Odkar je bil sprejet v Društvo slovenskih pisateljev, lahko posveča svojemu konjičku, pisanju, več časa. Še naprej pa s pridom uporablja tudi svoje dolgoletne izkušnje v trženju pri delu v družinskem podjetju Mondena. Slednje je tako svojo dejavnost od veletrgovine razširilo na sestavljeno podjetje Mondena kreativne komunikacije (ki združuje propagandno agencijo in založništvo), direktorski stolček podjetja pa je prevzel sin, Jean Frbežar, ki mimogrede, redno študira filozofijo in primerjalno književnost.

V agenciji nudijo naročnikom širok spekter storitev. Obrtniki, samostojni podjetniki in podjetja lahko s pomočjo Mondene oblikujejo celotno propagandno akcijo podjetja, od prvih idej do oblikovanja sporočil, oglasov, TV in radijskih spotov, katalogov, vizitk in prospektov, poskrbijo za tiskanje vseh poslovnih tiskovin, izdelajo programe podjetja za odnose z javnostmi in še bi lahko naštevali. Pohvalijo se lahko tudi z dobrimi tržnimi raziskavami, ki jim omogočajo, da podjetje pri oglaševanju usmerjajo in mu tudi svetujejo. Domišljije pa jim ne zmanjka niti, ko za naročnike iščejo ime in znak podjetja, velikokrat pa jim zaupa-

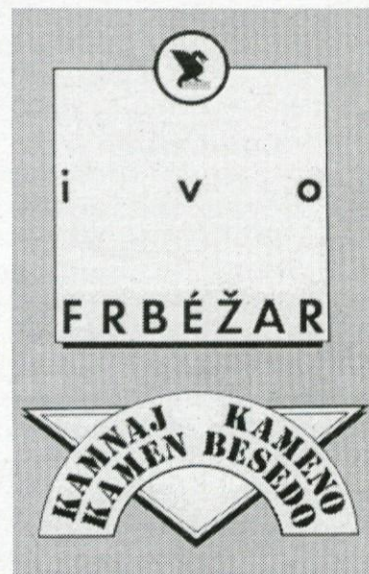

Založba Lipca

jo kar oblikovanje svoje celostne podobe. Izdelali so jih že preko 100. Tako so prav v Mondeni, med drugim in če se omejimo le na Grosuplje, zrasle ideje za ime in znak podjetij Cookinox in IKOM ter za celostno podobo podjetja ABC Tabor. Najobsežnejšo celostno

grafično podobo s 150 elementi pa so izdelali za ljubljansko Namo. Na prodaj imajo tudi najrazličnejše vrste tiskovin (dopisne papirje, kuverte, vizitke, ...).

Eden izmed pomembnejših projektov, ki ga trenutno vodijo, je priprava kataloga gospodarstev občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Do-

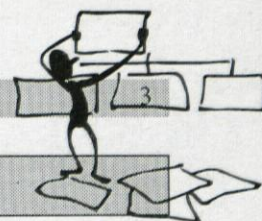

Založba Emonica

brepolje, kjer bo dovolj prostora za predstavitev prav vseh podjetij. Tista, ki bodo želela, se bodo predstavila tudi z oglasi in logotipi.

V podjetju so ugotovili, da veliko grosupeljskih direktorjev in podjetnikov išče tovrstne strokovnjake po drugih krajih, čeprav jih imajo v Grosupljem takorekoč pred nosom, in sicer prav v Mondeni. Poleg tega, da te dejavnosti Mondene vsi ne poznajo, je velik problem, vsaj po mnenju g. Frbežarja, tudi nezaupanje v majhne agencije, čeprav imajo prav majhne agencije delo organizirano racionalneje. Zato so kakovostne in strokovne usluge sposobne ponuditi celo ceneje od večjih podjetij.

V Mondeni upajo, da podjetja v prihodnje na trženje ne bodo gledala zgolj kot na dejavnost, ki obremenjuje podjetje z nepotrebnimi stroški. Svetovno znani strokovnjaki že dolgo opozarjajo, da je namreč prav uspešno delo na področju trženja in promocije tisto, ki pomaga ubiti dve muhi na mah: po eni strani pomaga podjetjem ponuditi izdelke, ki jih kupci res potrebujejo in zato tudi kupujejo. To pa se po drugi strani odraža v uspešnosti njihovega poslovanja. Neizbrisen pečat si je Ivo Frbežar

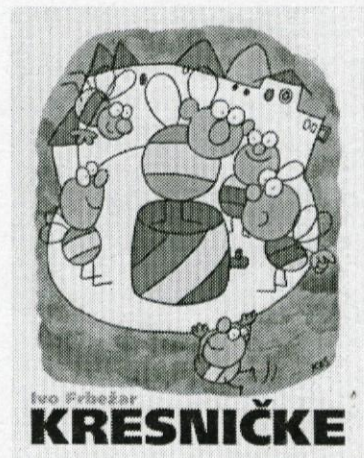

* * * **GOSPODARSTVO IN PODJETNIŠTVO** * * *

že utisnil tudi v slovenski kulturni zgodovini. Njegova, vsaj zaenkrat, še neizpolnjena življenjska želja sicer ostaja slikanje. Neuspešni poskusi za vstop na likovno akademijo so pokopali njegove upe, da bi postal akademski slikar, vendar pravi, da nikoli ni prepoznano. Snežnobelo slikarsko platno na podstrešju še vedno čaka na svojo novo preobleko. Sicer pa mu slikarski talent pride še kako prav pri delu v Mondeni oziroma pri grafičnem oblikovanju, saj je na tem področju prejel že nekaj večjih nagrad.

Če že slikarstvo ostaja nekako neizpolnjena želja Iva Frbežarja, to prav gotovo ne velja za pisanje literature. Pred osmimi leti je skupaj s še nekaterimi grosupeljskimi kulturniki ustanovil literarni klub, ki je družil okoli 40 umetnikov iz vse Slovenije. Vsako leto so poleg štirih kulturnih večerov z gosti iz vse Slovenije organizirali literarno šolo na Polževem. Povabili so ugledna imena kot je dr. Anton Trstenjak, Tomaž Šalomon, Lojze Kovačič in druge. Pozivi nekaterim občinskim veljakom za moralno in finančno podporo njihovi dejavnosti so naleteli na gluha uš-

Frbežar, Goran Gluvič in Željko Kozinc. Vsi trije so člani Društva slovenskih pisateljev, vsi trije pa so več ali manj časa živeli v Grosupljem. Za cilj so si zadali izdati vsako leto zbirko štirih knjig slovenske proze - zbirko so poimenovali po pisatelju Josipu Jurčiču. Prednost dajejo zanimivim delom mladih slovenskih pisateljev, torej izvorni slovenski literaturi, čeprav

Založba DZS

gre pri tem skoraj izključno za nekomercialno literaturo, ki ne pri naša zaslužka. Velike založbe namreč prav zaradi dobičkonosnosti širijo svoj program predvsem s komercialno literaturo, v katero spadajo razni priročniki, politična "literatura" in prevodi. "Raziskave kažejo, da se najtežje prodaja slovenska poezija, saj je velik uspeh dosežen že pri prodaji 100 izvodov", še dodatno osvetli položaj g. Frbežar. Pomembno je, da v Mondeni vsem knjigam, ki z njihovo pomočjo zagledajo luč sveta (do sedaj jih je bilo kar 50), dajejo tudi domiselno zunanjo podobo.

Kako ponuditi knjigo

Eden pomembnejših razlogov za slabo prodajo knjig na Slovenskem je njihova visoka cena zaradi majhne naklade. Pa tudi knjigarne literature ne znajo prodajati. Marsičesa bi se lahko Slovenci naučili pri drugih narodih, ki na področju kulture uvajajo marketinški pristop - nanjo gledajo kot na dejavnost, ki jo mogoče promovirati in prodati. Zato ni čudno, da je kultura na primer v Veliki Britaniji med vsemi dejavnostmi kar na četrtem mestu po obsegu in donosnosti. Knjižnice, ki spadajo v Sloveniji med večje kupce na tem področju, bi želele kupovati več, a se žal tudi pri njih vse začne in konča pri denarju. Kulturniki opozarjajo še na mačehovski odnos države do slovenske knjige, ki je nerazumno ob-

davčena, skozi subvencije pa se v kulturo vrne le manjši del tega denarja. Izvirno rešitev so našli Norvežani: država kupi 1000 izvodov vsake nove izvirne norveške knjige in jo pošlje v knjižnice.

Tudi pri nas se najdejo redke svetle izjeme, od katerih bi se lahko česa naučili. Tako je Gradbeno podjetje Grosuplje iskalo nekaj posebnega, s čimer bi zaznamovalo svojo 50 letnico. Z Ivom Frbežarjem in Mondeno so prišli do zanimive ideje. Odločili so se za sponzoriranje projekta dokončanja Jurčičeve viteške povesti Janez Gremčič (po vzoru Rokovnjačev). S to enkratno potezo je GPG poželo veliko odmevnost v javnosti, obenem pa so dobili 350 knjig dokončane povesti Janez Gremčič, ki so jih podarili svojim poslovnim partnerjem. Domiselno, a žal redko poslovno darilo, ni kaj.

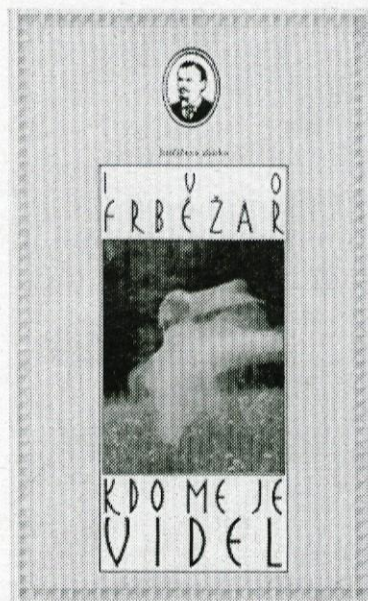
Predvsem pesnik

To pa še zdaleč ni edini in najpomembnejši prispevek Iva Frbežarja v boju za tako mesto kulture v družbi, kot si ga zasluži. Pravi, da je predvsem pesnik. Izpod njegovega peresa je privrelo že veliko pesmi - zbrane so v treh pesniških zbirkah, četrta nastaja, izšle pa sta tudi dve prozni knjigi, poetične črtice in otroške zgodbe. Izbor druge in tretje pesniške zbirke bo v kratkem izšel v češkem

prevodu Františka Benharta v Pragi.

Le pesnik sam ve koliko prebedenih noči, koliko potrpežljivosti in trdega dela je vloženega prav v vsako pesnitev. Le dodelava slednje lahko traja tudi do enega meseca, zbirka pa nastaja tudi do dve leti. Nekateri veliki francoski pesniki so zapustili tudi do 100 različic ene same pesmi. Samo trdo delo in zavzetost do pisanja literature lahko obrodijo sadove. Honorarji so skromni, če jih je sploh kaj, teksti pa lahko ostanejo celo neobjavljeni. Samo od pisanja literature se pri nas žal ne da živeti! G. Frbežar konča z ugotovitvijo, da literatura izgublja nekatere nekdanje funkcije, kot je zburjanje narodne zavesti in podobno. Danes to ni več potrebno, lahko se posveti sama sebi. Literatura ni več tako množična, je pa kakovostnejša. "Umetniki iščejo pri njej tisto lepoto, ki jo je imela v antiki. To pa seveda ni več preprosta poezija. Estetske užitke nudi tistim, ki jo poznajo in se vanjo poglabijo. Kolegi pesniki jo največkrat med seboj izmenjujemo in prebiramo. Najde pa se tudi kakšen zanesenjak ali ljubitelj izven kroga ustvarjalcev, ki seže po njej", zaključuje najin pogovor Ivo Frbežar.

Tatjana Skubic

Založba Mondena

esa. Izgovor je bil, da gre pri tem "zgolj za elito", ne pa za množično sodelovanje Grosupeljčanov v kulturni dejavnosti. Vendar je občina zadnja leta pričela podpirati tudi posamične projekte na kulturnem področju.

Dejstvo, da je v zadnjih 15 letih izredno težko izdati knjigo, še zlasti prvenec, je vzpodbudilo Frbežarjeve, da so se začeli ukvarjati tudi z založništvom. Projekt so si zamislili in skupno izpeljali Ivo

Volivcem v trezen premislek!

Le eden, sicer pa žal, preveč je podobnih primerov, kdo vse naj bi nas, obubožano in izkoriščano populacijo, zastopal v slovenskem parlamentu, je tudi sledeči. Stranka DeSUS, katera je v svojem predvolilnem širokoustenju prepričevala upokojence, da se bo borila v prid socialni varnosti, proti nizkim pokojninam, je takoj po izvolitvi prestopila k tisti stranki, katera je v letu 1996 upokojence z ukinitvijo proračuna prikrajšala za eno mesečno pokojnino. Ne bodite začudeni, če ste že bili prevarani, torej, da bo slika preglednejša: od kod prihajajo člani DeSUS sicer pa verjetno ni potrebno še posebej razlagati, če spoznamo malo od bliže vsaj njenega predsednika g. Jožeta Globočnika.

Rojen 27. 10. 1923. V NOB sodeloval od leta 1944. Leta 1963 je diplomiral na višji šoli

za politične vede v Beogradu. Bil je sekretar Komunistične partije Slovenije v Mariboru, nato predsednik Mestnega ljudskega odbora v Mariboru, predsednik Okrajnega ljudskega odbora Šoštanj. Bil je podpredsednik Repuliške zveze sindikatov Slovenije 1970 - 1974, delegat Zveznega zbora skupščine SFRJ 1974 - 1978, podpredsednik Skupščine Socialistične Republike Slovenije 1978 - 1982 in nato delegat Zbora Republik in pokrajin SFRJ v Beogradu.

Spoštovani volilci upokojenci. Ali ste lahko popolnoma prepričani, da se bodo taki in podobni resnično borili za pravice obubožanih upokojencev? Strah pa me je, da se bodo ali pa so se vam, žal, prepoznano odprle oči. Pozabili ste, da sita vrana lačne ne pozna, pa če tudi sladke besede so iz nje cedile se.

Milan MUHIČ

KONEC PROBLEMOV S TELEFONI?

Do konca leta 1997 naj bi KS Žalna, Polica, Račna in Št. Jurij dobil okoli petsto novih telefonskih priključkov

Grosuplje, 25 - Ob koncu minulega leta je Telekom Slovenije občini Grosuplje ponudil načrt, ki obsega izgradnjo telekomunikacijskih zmogljivosti v odročnih vaseh na območju občine Grosuplje, tj. telefonskih central in pripadajočega krajevnega kableskega in razvodnega omrežja. Krajevne skupnosti, ki bodo v novem letu dobile nove telefone so: Polica s Staro vasjo in okolico, Račna s Predolami, Žalni in v njenem okviru Mala Loka, Luče, Veliko Mlačevo, Zagradec. Telekom zaenkrat ponuja možnost tisoč priključkov, odziv krajanov pa je do sedaj dosegel številko štiri sto šest deset. Nerešeno pa je vprašanje vasi Zgornja Slivnica, ki po telefoniji spada v občino Ljubljana.

Predsednik KS Šmarje - Sap Peter Šlajpah je za Zgornjo Slivnico povedal:

"Najprej je bilo rečeno, da bomo dobili za Zg. Slivnico priključek na šmarsko centralo, vendar je kasneje na Telekomu prišlo do odločitve za priključek na Mali Lipoglav. Do sedaj še ni nič dorečenega, ker se na Telekomu projekti vseskozi spreminjajo, ker gre za reševanje tehničnega vprašanja. Tudi glede investicij se še nič ne ve, ker naj bi, po mnenju Telekoma, cena impulza pokrila investicije. Trenutno cena impulza stoji, zato stojijo tudi investicije." Predračunska vrednost investicijskih objektov, ki bi vključevala tisoč novih telefonov za grosupeljski del, znaša 422 milijonov SIT. Od navedene investicijske vrednosti naj bi prispevala občina Grosuplje 90 milijonov SIT kot sovlaganje. Razliko do skupne investicijske vrednosti pa bo prispeval investitor. Polovico finančnih sredstev naj bi občina nakazala do prve polovice leta, ostalo pa do oktobra istega leta. Priključek bo posamezno gospodinjstvo bremenilo za 103.000 SIT in dodatek 90.000 SIT. "Pri dodatku gre za neke vrste vlaganje v telefonijo, pri čemer vlagatelj dobi kasneje ta denar povrnjen v obliki, ki jo bo določil zakon. Ena od možnosti je naprimer delnice ali kateri drugi vrednostni papirji, " je pojasnil vodja Urada za komunalno infrastrukturo na občini Grosuplje Jože Miklavčič in še razložil potek reševanja problema telefonije:

"Skupaj s Telekomom in krajevnimi skupnostmi bo občina pripravila tri partitne pogodbe med Telekomom, krajevnimi skupnostmi in občino Grosuplje kot tretjim, garantnim partnerjem. Do sedaj smo dobili 460 vlog občanov, ki se strinjajo z denarnim prispevkom 90.000 SIT, pričakujemo jih še več. Telekom se je že obvezal, da bo do začetka februarja zadeve preprojektiral za posamezne dele. Do srede februarja pa bodo narejene tudi posamezne pogodbe. Občina bo tudi soglasodajalec za zagon telefonskih priključkov, do katerega pa bo prišlo, ko bo doseženo sofinanciranje v višini 90 mili-

jonov SIT."

Centrale in priključki pa naj bi začeli delati nekje do konca leta 1997. Pomemben pa je tudi podatek, da se Grosuplje z uvajanjem telefonije na odročne kraje tudi približuje povprečju dolenskih regije glede števila telefonskih priključkov.

Andreja Podlogar

RAZPORED TEHNIČNIH PREGLEDOV TRAKTORJEV IN MOTORNIH KOLES NA OBMOČJU UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE V LETU 1997

Videm Dobrepolje

torok, 04.03.1997 od 8. do 16. ure

četrtek, 04.09.1997 od 8. do 11. ure

Zagradec

torok, 11.03.1997 od 13. do 17. ure

četrtek, 04.09.1997 od 13. do 16. ure

Šentvid pri Stični

torok, 18.03.1997 od 8. do 16. ure

četrtek, 11.09.1997 od 8. do 11. ure

Grosuplje

sreda, 12.03.1997 od 13. do 17. ure

četrtek, 11.09.1997 od 13. do 16. ure

UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE

ZAŽARELE SO ISKRICE

Pred božično-novoletnimi prazniki so zažarele iskrice v očeh 25-ih učencev podaljšanega bivanja, saj smo v njihovo učilnico prinesli nov TV aparat z videorekorderjem, darilo Obrtnega združenja MAGRO iz Grosupljega.

Učenci, vključeni v podaljšano bivanje, preživijo v šolskih prostorih tudi do 9 ur dnevno. Nemalokrat pridejo k popoldanskemu pouku utrujeni in nezaintersirani od predolgega dopoldanskega časa. Od zdaj naprej bodo lahko dolge dopoldanske deževne dni popestrili, obogatili in razvedrili z gledanjem rednih vzgojnoizobraževalnih programov in videokaset z zanimivimi izobraževalnimi vsebinami, ki jih imamo v šoli že kar nekaj na zalogi.

Poleg tržno-ekonomske naravnosti podjetnikov in obrtnikov naše izkušnje in sodelovanje z Obrtnim združenjem MAGRO kažejo, da se zavedajo rezultatov vlaganja v mladino, saj so njihove že večletne obdaritve postale kar tradicionalne in prav z njihovo pomočjo si postopno opremljamo šolske učilnice z AV pripomočki.

V imenu učencev in pedagoških delavcev se Obrtni zadrugi MAGRO najiskrenejše zahvaljujemo za božično-novoletno darilo, v letu 1997 pa jim želimo veliko poslovnih uspehov in oselne sreče.

*Pomočnik. ravnateljca
Olga ŽITNIK*

SEZNAM OBJAVLJENIH ODLOKOV IN SKLEPOV V URADNEM LISTU REPUBLIKE SLOVENIJE

(V mesecu decembru 1996 in januarju 1997)

1. Odlok o ustanovitvi Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva Občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica (Ur. l. RS, št. 70/96)
2. Sklep o razpisu referendumu za plačilo posebnega samoprispevka za dele območja Krajevne skupnosti Račna, za financiranje modernizacije krajevnih cest v vaseh Predole in Čušperk (Ur. l. RS, št. 71/96)
3. Poročilo o izidu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka na območju Krajevne skupnosti Račna (Ur. l. RS, št. 71/96)
4. Sklep o podaljšanju sklepa o uvedbi posebnega prispevka za financiranje adaptacije kulturnega spomenika in izgradnjo prireditvenega prostora v Mali Ilovi gori (Ur. l. RS, št. 75/95)
5. Sklep o javni razgritvi osnutka zazidalnega načrta Pri pošti - poslovno stanovanjski center (Ur. l. RS, št. 77/96)
6. Sklep o uvedbi posebnega samoprispevka za dele območja Krajevne skupnosti Račna, za financiranje modernizacije krajevnih cest v vaseh Predole in Čušperk (Ur. l. RS, št. 78/96)
7. Poročilo volilne komisije Krajevne skupnosti Račna o izidu glasovanja na referendumu dne 22.12.1996 za uvedbo posebnega samoprispevka za dele območja Krajevne skupnosti Račna, za financiranje modernizacije krajevnih cest v vaseh Predole in Čušperk (Ur. l. RS, št. 78/96)
8. Popravek sklepa o uvedbi posebnega prispevka - samoprispevka za financiranje, modernizacijo krajevne ceste Cikava - Sela pri Šmarju (Ur. l. RS, št. 78/96)
9. Odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 1996 (Ur. l. RS, št. 1/97)
10. Odlok o začasnem financiranju javne uporabe Občine Grosuplje za leto 1997 (Ur. l. RS, št. 1/97)

URE PRAVLJIC

Starše otrok od 5. do 9. leta starosti obveščamo, da bodo ure pravljic še vedno vsako prvo in tretjo sredo ob 17. uri. Na pravljlično uro, ki bo 5.2.1997, naj otroci prinesejo s seboj medvedke ali pa kaj drugega "prijaznega pliša".

CMOK NA LIČKA

* * * **OBČINA SVOJIM OBČANOM** * * *

Občina Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje in Upravna enota Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje na podlagi Odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur.l. RS, št. 28/93 in 19/94), objavljata

**javni razpis
za izbor izvajalca za čiščenje poslovnih
prostorov Občine Grosuplje in Upravne enote Grosuplj**

1. Naročnik: Občina Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje in Upravna enota Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje.
2. Predmet razpisa: čiščenje poslovnih prostorov Občine Grosuplje in Upravne enote Grosuplje
 - poslovni prostori na Kolodvorski 2,
 - poslovni prostori na Taborski 3,
 - skupna izmera prostorov je 770 m² (Občina Grosuplje) in 640 m² (Upravna enota Grosuplje).
3. Ponudbe morajo biti sestavljene v skladu z 12. členom Odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur.l. RS, št. 28/93 in 19/94).
Ponudba mora zajemati :
 - redno dnevno čiščenje pisarniških prostorov, sanitarij in skupnih prostorov,
 - čiščenje steklenih površin 2 x letno,
 - čiščenje talnih površin s premazom 2 x letno,
 - zagotavljanje vsega potrošnega materiala, potrebnega za čiščenje (čistila, toaletni papir, toaletne brisače, toaletno milo in drugi potrebni material),
 - vključevanje alarmnih naprav po čiščenju.
4. Ponudniki, ki želijo sodelovati na javnem razpisu, morajo predložiti naslednje podatke in izjave:
 - a) firmo oz. ime ponudnika in naslov,
 - b) overjeno dokazilo o registraciji, ki ne sme biti starejše od treh

- mesecev in odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti,
 - c) BON 1, 2 oz. 3 za podjetja, za samostojne podjetnike pa potrjeno davčno napoved za leto 1995 s strani davčnega urada,
 - d) cena v SIT/m² s posebej navedenim zneskom prometnega davka (največ 2 DEM/m²) in upoštevano najmanj 30 dni od izstavitve računa in datum do katerega velja ponujena cena za m²,
 - e) jamstvo za kvalitetno izvedbo del,
 - f) vzorec pogodbe,
 - g) morebitne dodatne ugodnosti,
5. Ponudbe, ki bodo upoštevale kakršniokoli predplačilo ali krajše plačilne roke kot so navedeni v točki 4.d) se pri izbiri ne bodo upoštevale.
 6. Naročnik si pridržuje pravico, da ne sklene pogodbe z nobenim od ponudnikom.
 7. Delavci, ki bodo opravljali storitve čiščenja v prostorih Občine Grosuplje in Upravne enote ne smejo biti kaznovani za dejanja, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu, ponudnik pa je dolžan zagotoviti, da bodo v prostorih čistili vedno isti delavci, vsako spremembo pa mora predhodno javiti naročniku.
 8. Merila za izbiro najboljšega ponudnika:
 - cena in plačilni pogoji,
 - kakovost in celovitost ponudbe,
 - reference ponudnika,
 - dodatne ugodnosti.
 9. Ponudba mora biti dana v zaprti kuverti, na kateri mora biti oznaka "Ne odpiraj - ponudba za čiščenje poslovnih prostorov Občine Grosuplje in Upravne enote Grosuplje". Na kuverti mora biti naveden točen naslov ponudnika.
 10. Rok za oddajo ponudb je četrtek 27. 02. 1997 do 12. ure. Šteje se, da je ponudba prispela v roku, če je prispela na naslov naročnika v roku določenim v prejšnjem stavku.
 11. Javno odpiranje ponudb bo v četrtek 04. 03. 1997 ob 9. uri na sedežu naročnika, Kolodvorska 2, Grosuplje, v sejni sobi, I. nadstropje. Odpiranja ponudb se lahko udeležijo predstavniki ponudnikov, ki pa morajo imeti s seboj pooblastilo.
 12. Komisija bo obravnavala le ponudbe, ki bodo prispela pravočasno in bodo opremljene z zahtevami razpisa.
 13. Ponudniki bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni od dneva odpiranja ponudb.
 14. Ogljed prostorov in dodatne informacije lahko dobijo zainteresirani v času razpisa v tajništvu Občine Grosuplje.

Občina Grosuplje in Upravna enota Grosuplje

DROGERIJA

Paris

Valentinovo

**pravi čas za
zaljubljene!**

od 1. februarja dalje

RAZPRODAJA!
modnega perila (jesenska kolekcija)

infioré BluVelvet **-30%!!!**

**...KI SMO ZATO
SE ZBRATLI,
KI V SRCU DOBRO MISLIMO....**

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČIN
DOBREPOLJE, GROSUPLJE IN IVANČNA GORICA

vas prijazno vabi

**na svečano prireditev ob
slovenskem kulturnem prazniku
s podelitvijo
Jurčičevih priznanj, ki bo v**

soboto, 8. februarja 1997, ob 16.00 uri
v Kulturnem domu Grosuplje
Prešernov dan - slovenski kulturni praznik
bodo svečano počastili ljubitelji kulture
tudi v Račni, Šentjurju, Šmarju,
Žalni in na Polici.

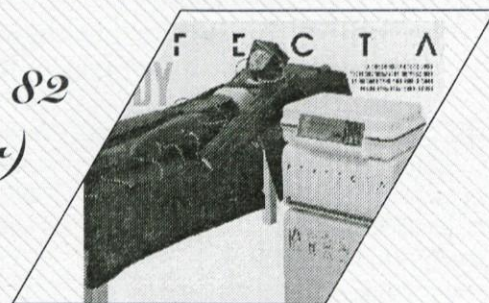

STORITVE V CENTRU "PARADIŽ"

*Prešernova 82
(Marles center)
Grosuplje*

ŠE POSEBEJ SKRIBNO SMO SE LOTILI PROGRAMOV - PROTI CELULITU, KI SO SESTAVLJENI IZ:

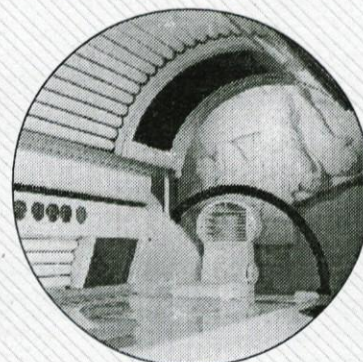
- DIETE
- LIPOLIZE (STIMULACIJA MIŠIC, KJER DOSEŽEMO RAZGRADNJO MAŠČOB; ODPLAVLJA CELULIT, OBLIKUJE TELO IN ZNIŽUJE TELESNO TEŽO).
V NAŠEM SALONU UPORABLJAMO NAJNOVEJŠE SODOBNE PRIPOMOČKE, KI SO NA TRŽIŠČU.

PRESOTERAPIJA - PERFECTA

JE LIMFNA DRENAŽA Z APARATOM, KI DELUJE TAKO, DA Z VPIHAVANJEM ZRAKA V POSEBNE SEGMENTE - MANŠETE ZA TREBUH, ZADNJICO, NOGE IN ROKE, IZBOLJŠA PRETOK LIMFNE TEKOČINE. UPORABLJA SE PRI LJUDEH, KI IMAJO PROBLEME Z RAZŠIRJENIMI VENAMI, S POKANJEM KAPILAR, Z OTEKANJEM NOG OZIROMA VSEGA TELESA. PRESOTERAPIJA DOPOLNjuje ANTICELULITNO TERAPIJO.

*Paradiž
vedno za vas*

TURŠKA SAVNA

BLAGODEJNO DELUJE NA DIHALA IN KOŽO TER JE ŠE POSEBEJ PRIPOROČLJIVA V OBDOBJU, KO SE NAS LOTEVA PREHLAD.

AROMA TERAPIJA

JE POSTOPEK ZDRAVLJENJA OZ. TRETMANA Z ETERIČNIMI OLJI, KI KREPIJO SAMOOBRAMBNI MEHANIZEM ORGANIZMA, OMOGOČAJO BOLJŠE IZLOČANJE STRUPENIH SNOVI IZ TELESA IN VZPODBUJAJO PRETOK ENERGIJE V SAMI CELICI. OB TEM SE SPROSTIMO, OSVEŽIMO. VSE TO DOKAZUJE, DA JE TERAPIJA UČINKOVITA ZA NAŠE ZDRAVJE, LEPOTO IN NEGO.

PRIČAKUJEMO VAS, SAJ VAM ODPIRAMO POT DO NARAVNE LEPOTE IN DOBREGA POČUTJA!

NOVO PRI NAS

LASERSKA

AKOPUNKTURNA

STIMULACIJA:

- PROTI APETITU

- POMOČ PRI

ODVAJANJU OD

KAJENJA

PRIPOROČAMO,

DA SVOJ

OBISK

NAJAVITE PO

TELEFONU

762-620

IN VAŠE

TELO VAM BO

HVALEŽNO!

SOLARIJ - ERGOLANJ

KREPI ODPORNOST TELESA IN V KOŽI TVORI "D" VITAMIN. POSEBNI FILTRI PREPUŠČAJO SAMO ZDRAVE ULTRAVIOLETNE ŽERKE. SOLARIJ NAM ZAGOTAVLJA LEPO ZAGORELO POLT. IZKORISTIMO PRIJETNO S KORISTNIM!

KLASIČNA NEGA OBRAZA - DEKOLTEJA

UPORABLJAMO ZELO PRIZNANE PREPARATE "DECLEOR", "PAULI" IN LINIJO SHEEVA, KI VSEBUJE EKSTRATE BLATA IN SOLI MRTVEGA MORJA IN RAZNIH ZELIŠČ.

V SALONU "PARADIŽ" - IZVAJAMO TUDI MASAŽO CELEGA TELESA

- DELNE MASAŽE

- REFLEKSNO MASAŽO

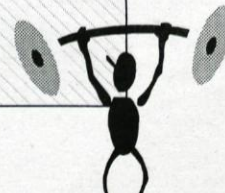
- EPILACIJO - TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAČIC Z APARATOM SUPER BLEND

- DEPILACIJA

- PEDIKURA

- MANIKURA

- OBLOGE - IZ ALG IN BLATA MRTVEGA MORJA

DENACIONALIZACIJA - PROBLEMI IZVAJANJA

Med ljudmi se nenehno pojavljajo vprašanja, zakaj denacionalizacija teče tako počasi, kako da je bilo mogoče nepremičnine nekdanj odzvzeti zasebnikom "čez noč", zdaj pa se zadeve vlečejo v nedogled, in podobno. Članki v časnikih in razgovori po radiu in televiziji o teh problemih so razmeroma redki in dostikrat nerazumljivi preprostim ljudem. Ker se kot poznavalec zemljiškega katastra, izvajalec geodetsko katastrskih meritev in član skupne strokovne komisije za denacionalizacijo vsakodnevno srečujem tako s problemi izvajanja denacionalizacije kot tudi z negotovanjem ljudi, bom poskusil razumljivo razložiti nekatere najbolj pereče ovire, s katerimi se izvajalci denacionalizacije ubadamo.

Komu vrniti zemljišče

Zakon o denacionalizaciji je bil sprejet novembra 1991 in 29.11.1991 objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije. V njem so v 3. členu naštetih upravičenci (fizične osebe) oziroma predpisi, po katerih je bilo le-tem premoženje odvzeto. Med temi predpisi je tudi uredba o arondaciji (zaokrožitvi) zemljišč kmetijskih posestev iz leta 1946. Lastniki zemljišč, ki so jim bila ta odvzeta po navedeni uredbi, pa zanjo niso dobili ustreznih nadomestnih zemljišč, imajo pravico do denacionalizacije tako odvzetih zemljišč. Z vključitvijo te uredbe med predpise, ki določajo, katera nacionalizirana zemljišča se lahko vrnejo in komu, in ki je v prvotnih verzijah zakona ni bilo, se je število zahtevkov za denacionalizacijo v upravni enoti Grosuplje (nekdanji občini Grosuplje) potrojilo in jo tako potisnilo prav v republiški vrh. Vračanje arondiranih zemljišč povzroča tudi vrsto dodatnih zapletov, saj večine parcel iz tega sklopa (gre za zemljišča, ki leže v obdelovalnih kompleksih kmetijskih podjetij) ni mogoče takoj vrniti v last in posest, temveč šele po preteku roka, ki ga določa zakon. Glavnina denacionalizacijskih zahtevkov v grosupeljski upravni enoti pa ima pravno podlago prav v tej uredbi.

Ustvarjalci zakona so si reševanje zahtevkov za denacionalizacijo očitno predstavljali preprosteje, kot je to mogoče početi v praksi;

najmanj tridesetletna, dostikrat pa tudi petdesetletna odmaknjenost od nacionalizacije je ponekod postavila skoraj nepremostljive ovire. Mnogo upravičencev je pokojnih, njihovi dediči pa se med seboj težko sporazumevajo. V desetletjih so se spremenile parcele, včasih celo preoštevile, ponekod je spremenjeno tudi merilo katastrskih načrtov, kar vse otežuje identifikacijo nekdanjih razlaščenih zemljišč. Določanje odškodnin za nepremičnine, ki jih ni mogoče vrniti v naravi, je problematično.

Zakonodajalec je sicer predpisal kot obvezno prilogo k vlogi za denacionalizacijo zemljiškknjižni izpisek z vsemi vpisi in izbrisi v zemljiškknjižnih vložkih, v katerih so bile vpisane podržavljene nepremičnine od 15.05.1945 do vložitve zahtevka, za zemljiškknkatsrske podatke pa le o legi, površini in vrsti rabe parcel po stanju v času podržavljenja, kar pri delu ustvarja probleme, ki so se v praksi kmalu pokazali. Večina denacionalizacijskih zahtevkov brez vsestranske primerjave nekdanjega stanja z novim ni rešljiva.

Postopki zahtevni

Kljub zahtevnosti postopkov so stranke zahtevke za denacionalizacijo povečini vlagale same, brez pomoči pravnih svetovalcev, zaradi česar je bila na začetku komaj kaka vloga popolna. Postopki denacionalizacije so namreč po zapletenosti bolj podobni sodnim kot upravnim postopkom. Državna uprava s tako zahtevnimi upravnimi postopki v preteklih letih preprosto ni imela opravka in je bila zato - z redkimi izjemami brez tovrstne prakse. Ministrstvo za pravosodje je ob sprejemu zakona sicer priznavalo, da bodo upravni delavci zaradi njegovega izvajanja bolj obremenjeni, vendar je menilo, da bo to mogoče opraviti brez dodatnih zaposlitev. Praksa pa je pokazala, da so prav zaradi preobremenjenosti v zvezi z novimi nalogami in zaradi zahtevnosti denacionalizacijskih postopkov, ki so jih dobili poleg že dotedanjega vsakdanjega dela, zapuščali svoja mesta še tisti pravniki, ki so se z denacionalizacijskimi zadevami ukvarjali, novih pa za ta dela praktično ni mogoče dobiti. Glavnino dela pri odločanju o vračanju

kmetijskih zemljišč, kamor sodi levji delež vseh denacionalizacijskih zahtevkov z območja grosupeljske upravne enote, zato zdaj že nekaj časa ti delo praktično opravlja ena sama delavka.

Denacionalizacijske postopke še dodatno zapleta komisijski način dela, predpisan z zakonom. Komisija, ki je bila ustanovljena kot pomoč občinskim upravnim organom, ima v svoji sestavi izvedence s področij, potrebnih za uspešno reševanje denacionalizacijskih zadev. Ta naj bi o vsaki denacionalizacijski zadevi po končanem ugotovitvenem postopku pripravila poročilo, na katero imajo stranke v roku petnajstih dni možnost pripomb ali predlogov, ki jih prvostopenjski upravni organ sicer preuči, ni jih pa dolžan upoštevati. V praksi je delati na takšen način težko in zamudno. Člane komisije, katerih večina ne dela v upravni enoti, je praviloma težko zbrati na seje, še posebno zato, ker bi se morali sestajati pogosto. Zakon določa, da naj bi bil en član komisije diplomirani pravnik, en član izvedenec ustrezne stroke, pri komisijah, ki odločajo o vračanju nepremičnin, pa en član tudi izvedenec geodetske stroke.

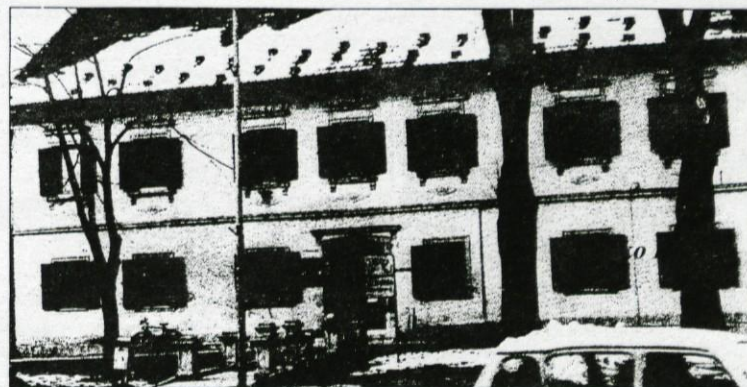
Delo za pravnike

Za učinkovito delo na zahtevnih upravnih postopkih bi morala biti takoj po sprejemu zakona v vsaki upravni enoti oblikovana skupina pravnikov (njihovo število bi bilo seveda odvisno od števila zadev), v njihovi sestavi pa bi moral biti stalno zapos-

ekipa uporabljala po potrebi. Jasno je tudi, da bi se morala navedena skupina ukvarjati samo z denacionalizacijo.

Zakon o denacionalizaciji je v mnogih stvareh nejasen, zaradi česar šele pravna praksa, uporabljena v pritožbenih in sodnih postopkih, nakaže ustrezne rešitve. Zaradi tega pa tudi zaradi mnogoterih strank z različnimi interesi, ki drug drugemu nasprotujejo, so pritožbe pogoste, pritožbeni postopki pa zamudni.

Kljub vsem težavam so bile vrnjene vse tiste parcele (tu gre predvsem za gozdove in druge posamične parcele, katerih stanje se v teh letih ni spremenilo in zato sodelovanje geodeta ni nujno), za katere so bili izpolnjeni zakonski pogoji in kjer njihovi dosedanji uporabniki niso postavljali posebnih ovir, kakršen je na primer obstoj obdelovalnih kompleksov. 20. člen zakona o denacionalizaciji namreč določa, da nepremičnine ni mogoče vrniti v last in posest, če bi bila z njeno vrnitvijo bistveno okrnjena ekonomska oziroma tehnološka funkcionalnost kompleksov. 22. člen zakona zato predpisuje, da se na takih nepremičninah vzpostavi le lastninska pravica v korist upravičenca, zavezanec oziroma dosedanji uporabnik pa ima pravico še naprej uporabljati tako nepremičnino za svojo dejavnost, vendar le za dobo petih let od pravnomočnosti odločbe o denacionalizaciji oziroma največ sedem let od uveljavitve zakona. Ta določila so nenehen kamen spotike. Zavezanci oziroma uporabniki kompleksov so v začetku dokazovali celo komplekse s pov-

Kakšna usoda čaka našo grosupeljsko zgodovinsko "leptico"

len tudi geodet z večletno katastrsko prakso, ki bi pomagal ugotavljati sedanje stanje nekdanjih razlaščenih parcel, saj je takšno ugotavljanje potrebno skoraj pri vsakem primeru. Občasno sodelovanje geodeta v komisiji zato ne zadostuje. Izvedence drugih strok bi ta

ršino enega ali dveh hektarov in so vračanju v last in posest praviloma nasprotovali. Tudi tam, kjer v naravi dejansko obstaja kompleks s površino več hektarov, njegove meje niso jasne, saj se zemljeknižno lastništvo dostikrat močno razlikuje od stanja v naravi.

Vinko Petrič
Nadaljevanje prihodnič

DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

nova organiziranost - davčne številke

Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju DURS) je začela vsem davčnim zavezancem, tako fizičnim kot pravnim osebam s 16. 12. 1996 pošiljati potrdila o vpisu v davčni register z davčno številko. Uporabo davčne številke določa Zakon o davčnem postopku (UL RS št. 18/96), ki je začel veljati 1. 1. 1997.

Vsem davčnim zavezancem bodo davčne številke poslanih predvidoma do 31. 12. 1996.

Davčne številke so prejele tudi poslovne enote pravnih oseb. Tako dodeljene davčne številke bodo služile samo za evidenco v davčnem registru, vendar se le te ne bodo uporabljale v odnosu za

DURS.

Za urejanje odnosov z DURS se bo uporabljala samo davčna številka pravne osebe, o čemer pa bodo le-te prejele posebno obvestilo.

Fizična oseba-davkoplačevalec ima *e n o* davčno številko. Fizična oseba pa, ki je tudi podjetnik posameznik, ima tudi *e n o* davčno številko.

Vse ostale fizične osebe, ki imajo tudi status pravne osebe (d.n.o., d.o.o. itd.), dobijo: fizična oseba svojo davčno številko, vsaka pravna oseba pa svojo davčno številko.

V primeru, da je fizična oseba izgubila ali kakorkoli ne ve svoje davčne številke, se lahko zgloši na

naši izpostavi in bo dobila duplikat potrdila o njegovi davčni številki. Vse fizične osebe, ki imajo status tujca v RS se morajo zglasiti na najbližji izpostavi davčnega urada, kjer jim bo dodeljena ustrezna davčna številka.

Zakon o davčnem postopku določa, da mora davčni zavezanec navesti davčno številko na davčni napovedi, davčnem obračunu in drugih vlogah, naslovljenih na davčni organ ter drugih dokumentih, če je tako določeno z zakonom. Zakon določa, da mora davčni zavezanec na računih, ki jih izstavi kupcu izdelkov oz. naročniku storitev navesti svojo davčno številko ter davčno številko kupca

izdelkov oz. naročnika storitev. Zakon, ki bo določal obveznosti in pogoje, je zakon, ki bo urejal davek na dodano vrednost.

Od 1.1.1997 je potrebno navesti davčno številko na davčnih napovedih, davčnih obračunih in drugih vlogah, naslovljenih na davčni organ. To določa Zakon o davčnem postopku.

Fizične osebe morajo predložiti izplačevalcu dohodkov oz. delodajalcu svojo davčno številko. Če tega ne bodo storile, jim izplačevalec oz. delodajalec ne bo smel izplačati dohodkov.

Po zakonu o prometnem davku morajo zavezanci obvestiti davčni organ o izbranem načinu akontiranja in plačevanja prometnega davka, in sicer do 15. januarja za tekoče leto. Tudi na ta obvestila je potrebno navesti davčno številko.

Anton ŽITNIK

PRIJAZNA ŠOLA - KAJ JE TO?!

To besedo smo v zadnjem času zelo pogosto uporabljali vsi tisti, ki delamo na področju šolstva. Še posebej pogosto pa jo uporabljajo kreatorji šolskega sistema. Mnogi smo že spoznali, da je "prijazna šola" le prazna fraza. Šola je po novi šolski zakonodaji daleč, daleč stran od ciljev "PRIJAZNE ŠOLE". Naša šola še vedno stoji na temeljih bivšega sistema, s katero niso zadovoljni niti učenci niti učitelji niti starši, pa tudi mnogo ravnateljsev se z njo ne more zadovoljiti.

Ta šola je zgolj izobraževalna institucija, ki temelji na strogih standardih in normativih. Omogoča lov za točkami (eksterno preverjanje), neprestano normira znanja ..., vse to pa povzroča v mladem človeku čustveno napetost, ki se prepogosto odraža v grobosti in stresni situaciji. Tako šolo zagovarjajo v demokratični državi Sloveniji liberalne struje.

Prvič v zgodovini si mlada slovenska država postavlja svoj lastni vzgojno-izobraževalni sistem. Prvič imamo priložnost, da bi oblikovali resnično prijazno šolo v pravem pomenu besede in zlasti prijazno po vsebini. Seveda bi tako šolo morale postavljati take skupine ljudi, ki imajo resnično v sebi demokratične poglede in jasno zastavljene cilje, in to sta:

♦ kakšne Slovenke in Slovence si

želi mlada država (s kakšnimi moralnimi, etičnimi in kulturnimi vrednotami);

♦ kakšna vedenja naj imajo Slovenke in Slovenci (kvalitetno uporabno znanje).

Za **NOVO - PRIJAZNO - DEMOKRATIČNO ŠOLO** so potrebne naslednje izboljšave:

1. Duhovna prenova.

2. Prepletati se mora vzgoja in izobraževanje. Vzgoja mora imeti izredno pomembno vlogo, saj z njo oblikujemo mlado osebnost in jo vodimo po poti poštenosti, odkritosrčnosti, vedoželjnosti, zavedanju svojih kulturnih korenin. Vse to so vrednote, ki mladega človeka bogatijo, pomirjajo ter razvijajo čut za lepoto in ustvarjalnost. Vse to je še kako pomembno za zdravo, srečno in zadovoljno življenje. Te vrednote bi v šoli ustvarile povsem novo klimo. Trdim, da če bi imeli res tako šolo in tako smo tudi sposobni imeti (slovenski otroci in njihovi starši si jo zaslužijo), bi bilo pri nas manj mamil, samomrov in obupa.

3. Mnogo več časa bi bilo treba posvetiti pogovorom z otroki. Prevladovalo naj bi ustno preverjanje znanja v obliki pogovaranja in razlage.

4. Privzgojiti bi bilo treba drugačen čut pripadnosti šoli: topli človeški odnosi med učitelji, učenci in

starši.

5. Glavna cilja osnovne šole bi morala biti naslednja:

- naučiti učenca, kako naj se uči (metode, oblike učenja, delo z učbeniki itd.)

- učenca pripeljati do spoznanja, da se bo učil vse življenje in to z veseljem, ne pa z odporom.

Kakšen bi moral biti učitelj v prijazni šoli?

V šoli naj bi vzgajali in poučevali učitelji in učiteljice, ki so se za ta lep, a zelo zahteven poklic odločili iz ljubezni do otrok; torej taki učitelji, ki jih to delo notranje bogati. Le taki učitelji bodo oddajali pozitivno energijo učencem in učenkam, imeli bodo resnično človeški odnos in jim ne bo škoda

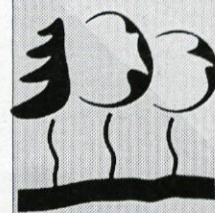
časa za pogovore za delo z otroki in komunikacijo s starši.

ŠOLA STOJI IN PADE Z DOBRIM UČITELJEM IN TUDI Z RAVNATELJEM.

V prijazni šoli bi učitelji sami čutili potrebo po samoizobraževanju, v šolo bi prihajali sproščeni, nasmejani in polni energije, se veselili dela z učenci, imeli bi pogoste stike s starši, iskali bi vedno nove oblike in metode dela. Učitelj v taki šoli bi moral imeti občutek, da je njegovo delo zelo ugledno, cenjeno in primerno vrednoteno.

Zelo se veselim dela v taki šoli. Nova šolska zakonodaja pa tega ne omogoča.

Angelca Likovič, dipl. org.

LASTNIKOM GOZDOV NUDIMO

ODKUP LESA na kamionskih cestah
PLAČILO ZAGOTOVLJENO v sledečih rokih:
hlodovina listavcev in iglavcev: 30 dni
celulozni les iglavcev in drva: 60 dni

GOZD Ljubljana Kvalitetno in po konkurenčnih cenah
opravimo sledeča dela: posek, spravilo, vsa gozdnogojitvena dela.

Informacije: Uprava podjetja: 12 53 130
telefaks: 210 729
Tržaška c.2, 1001 Ljubljana

Lokalni odkupovalec:

STRUNA LUDVIK, Sela pri Šmarju 14-A, Grosuplje
telefon: 771-206

GALE JOŽE, Dob-Breg 2, Šentvid pri Stični
telefon: 0609 647-331

NE PREZRITE * * * NE PREZRITE * * * NE PREZRITE

OBVESTILO DAVČNIM ZAVEZANECM

Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije poziva davčne zavezanke, ki jim je bila dodeljena davčna številka, da odrezek (tretji del) potrdila o vpisu v davčni register tako s pravilno izpolnjenimi, kot popravljenimi podatki po pošti vrnejo pristojni izpostavi davčnega urada. Na pristojni izpostavi davčnega urada naj se zglasijo le tisti, ki niso prejeli davčne številke po uradni dolžnosti oziroma se morajo prijaviti za vpis v davčni register. Novorojenim državljanom bo davčna številka dodeljena po uradni dolžnosti.

Tuje osebe s stalnim oziroma

začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki so bile v letu 1995 zavezanke za dohodnino, bodo davčno številko prejele po uradni dolžnosti, drugim tujim osebam pa bo davčna številka dodeljena na podlagi prijave za vpis v davčni register, ki jo bodo predložile pri izpostavi davčnega urada, kjer imajo stalno oziroma začasno bivališče.

Tujim osebam, ki ne prebivajo v Sloveniji (tudi zamejskim Slovincem), bo davčna številka dodeljena v primeru, če na območju Slovenije dosegajo dohodke (plače, prejemke z naslova avtorskih pravic ipd.) oziroma so last-

nice obdavčljivega premičnega ali nepremičnega premoženja (njiv, gozdov, počitniških hišic ipd).

Navedenim tujim osebam, ki so že vpisane v davčnih evidencah, bo davčna številka dodeljena po uradni dolžnosti. Tuje osebe, ki na ta način ne bodo vpisane v davčni register, morajo prijavo za vpis v davčni register predložiti pri izpostavi davčnega urada, kjer je sedež izplačevalca dohodkov. Če izplačevalec dohodkov nima sedeža v Sloveniji, je treba prijavo za vpis v davčni register predložiti pri izpostavi davčnega urada, kjer je bil dohodek do-

sežen. V primeru več izplačevalcev dohodkov se prijavo za vpis vložijo pri izpostavi davčnega urada, na območju katere ima sedež izplačevalec prvega obdavčljivega dohodka.

Pravne in druge osebe, ki so izplačevalci dohodkov več kot 300 zaposlenim oziroma prejemnikom dohodkov, lahko pridobijo njihove davčne številke iz davčnega registra na računalniškem mediju.

Navodilo, ki predpisuje dostavo, vsebino in obliko ter prevzem podatkov na računalniškem mediju, je na voljo pri davčnih kontrolorjih na izpostavah davčnih uradov.

* * * POROČAMO S SEJE OBČINSKEGA SVETA * * *

22. seja občinskega sveta

Zadnja seja grosupeljskega občinskega sveta v letu 1996 je bila že 22. po vrsti, ko so se svetniki sestali 18. decembra. Zunaj je malce že "dišalo" po prazničnem vzdušju, vendar pa je dnevni red zahteval popolno delavnost. Te pa grosupeljskim svetnikom gotovo ne manjka!

DENACIONALIZACIJA NAJBIPOPRAVLJALA NAPAKE

Poročilo o denacionalizaciji, katerega se je povsem posvetila ekipa strokovnih delavcev Upravne enote občine, bi lahko označili kot osrednjo točko dnevnega reda. Iz razprav svetnikov je bilo nesporno ugotoviti, da je ta tematika v občini izredno problematična in končno čudi dejstvo, da se o njej ni spregovorilo že kdaj prej. Strokovni delavci, ki delajo na tem področju, so predložili težave in tudi obrazložili vzroke, zakaj se stvari tako počasi odvijajo. Seveda pa so tudi svetniki imeli vrsto pomislekov in vprašanj. Obsežna informacija o denacionalizaciji je bila občinskemu svetu posredovana zgolj kot informacija, seveda pa glede na aktualnost in perečo problematiko tudi ni bila zadnja. Ker pa je bilo iz razprav moč razbrati, da gre mnogokrat za nerazumljive "zadeve", boste na naslednjih straneh (v pričujoči in naslednji številki časopisa) lahko kaj več izvedeli na razumljivejši način.

ZA OBČANE, ZA NAŠ KRAJ, ZA CENTER...

PRORAČUN '96 SE IZTEKA, VPRAŠANJ PA NE ZMANJKA

Ob obravnavi osnutka odloka o spremembi odloka o proračunu občine Grosuplje, za katerega je bilo predlagano, da se osnutek spremeni v predlog, je nekatere svetnike "bodlo" predvsem to, da kljub temu, da vemo, kako "težko" in tudi pozno je bil proračun sprejet, nekatere postavke ostajajo le minimalno realizirane. Umestno je bilo vprašanje, mar bi ne bilo pametneje sredstev nameniti v področja, kjer bi jih tudi koristno uporabili. Vendat pa je ob tem župan Rudolf Rome pojasnil, da se to dogaja na področju investicij, kjer same priprave in urejanja dokumentacij zahtevajo daljše časovno razdobje.

Glede na to, da so svetniki na vse dileme dobili odgovore župana ali strokovnih služb, tudi z glasovanjem in potrditvijo predloga ni bilo problemov.

Sredstva naj se nanašajo namensko tja, kjer so zbrana!

Dobro pa so svetniki preštudirali predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča. Svetniki so v pripravljem predlogu "našli" vrsto pomanjkljivosti in nejasnosti, za katere so menili, da jih je nujno dogovoriti z amandmaji.

Občani pa naj bi natančno vedeli, zakaj plačevanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

Umestno je bilo tudi mnenje svetnika (A.Gril), naj se sredstva, ki bodo zbrana od nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč, uporabljajo namensko in sicer v tisti krajevni skupnosti, v kateri so zbrana. Po vrsti sprejetih amandmajev, s katerimi so svetniki skupaj z županom in strokovnimi službami dorekli nejasnosti, so sprejeli tudi predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča.

Kljub temu, da gre pri vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 97 za kar 100 % povečanje glede na dosedanjo vrednost, pa so se svetniki strinjali tudi s tem, seveda v prepričanju, da bo tudi na ta način razvoj občine večji.

KAKO IN KOLIKO BOMO PLAČEVALI PITNO VODO?

Razprave so potekale predvsem o tem, kako urediti plačevanje porabljene vode v objektih, kjer je poleg gospodinjstev prijavljena tudi gospodarska dejavnost, izveden pa samo eden priključek. Z amandmaji naj bi bile rešene vse dosedanje nejasnosti odloka. Tako v objektih, kjer je poleg gospodinjstev prijavljena tudi gospodarska dejavnost, izveden pa samo priključek, uporabnik sklence z upravljavcem posebno pogodbo o meritvi porabljene vode. Osnova za ugotovitev deleža iz gospodinjstva je povprečna poraba vode na osebo. Svetniki so predlog odlo-

ka sprejeli, zavedajoč se, da bodo sprejeti amandmaji rešili dosedanjo slabo voljo marsikaterega občana.

GROSUPLJE DO LETA 2000

V nadaljevanju seje so svetniki razpravljali o predlogu odloka o prostorskih sestavinah. Dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Grosuplje za obdobje 1996-2000, ki so ga svetniki že dvakrat obravnavali na sejah. Potrebno ga je bilo posredovati v obravnavo posameznim ministrstvom, končno pa ga je potrdila tudi Vlada Republike Slovenije. Bi po tolikokratnih obravnavah in pregledih lahko svetniki ravnali drugače, kot predlog odloka potrdili?! Kaj pa bomo v občini do l. 2000 resnično naredili, pa najbrž ne zavisijo zgolj od navedenih planov. Zato je bojda umestno razmišljanje Marjana Ahlina, da je razpisanih toliko nalog, da jih bo skoraj nemogoče realizirati. Bolj kot čas nam bo najbrž krojil usodo tolar...

Svetniki so sprejeli tudi predlog odloka o usklajenosti prostorsko izvedbenih in drugih prostorskih aktov.

Sprejeti sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta **PRIPOŠTI** - poslovno stanovanjski center - pa je morda prvi korak na poti realizacije projekta Grosuplje - mesto.

Alenka ADAMIČ

* * * POROČAMO S SEJE OBČINSKEGA SVETA * * *

RAZVOJ MESTA GROSUPLJE V TREH PASOVIH ZAZIDALNI NAČRTI ZAŽIVELI DO LETA 2000

15. januarja so se svetniki grosupeljskega občinskega sveta sestali na 4. izredni seji z namenom, da bi se seznanili, kako se bo v bližnji prihodnosti razvilo Grosuplje v mestno središče.

Prostorske analize obstoječega stanja in prihodnjega razvoja Grosuplja so pripravili študentje ljubljanske fakultete za arhitekturo s svojimi mentorji. Po njihovi študiji naj bi se mesto Grosuplje razvilo ob Adamičevi cesti, ob zelenem pasu potoka Grosupeljščica in ob železnici. Na teh lokacijah so po izdelanih študijah možnosti za razvoj kraja z namenom mestnega videza, največje. Tako bo obrobje mesta ostalo neokrnjeno, dobro pa bodo izrabljene površine v centru kraja.

ZAČETEK GRADNJE ŠOLE ŠE LETOS

G. ROBERT POTOKAR, strokovni sodelavec projektantske skupine je s pomočjo diapozitivov svetnikom nazorno prikazal lego in iz-

gled nove šole s športno dvorano. Na to je bilo s strani svetnikov tudi nekaj pripomb, vendar kaže zadevo prepustiti strokovnjakom. Nasploh pa je predsednik gredbenega odbora še enkrat poudaril, da je bilo večino projektov, ki so prispele na natečaj slabih in izrazil prepričanje, da je izbran najboljši projekt. Morda velja opozoriti še na pripombo predsednice sveta, da bife k šolskim objektom ne sodi, pa četudi bo to večnamenska dvorana. Ne ponujajmo mladini možnosti še v šolskem oz. športnem okolju, saj jih sama še prehitro najde.! (op.avt.)

MESTNI OBJEKT V CENTER
Zazidalni načrt "Pri pošti" predvideva gradnjo dveh poslovno stanovanjskih objektov, ki bodo locirani med Trbubarjevo, Kolodvorsko in Taborsko cesto. V kletah so predvidena parkirna mesta (88), v pritličju trgovski del, v nadstropju pisarne, v delu mansarde pa stanovanja. Seveda pa bo okolica

urejena z zelenicami in peš-potmi.
NAMESTO STARE OBČINSKE ZGRADBE POSLOVNO STANOVANJSKI OBJEKT

Maketa objekta, ki naj bi tvoril vhod v mestno jedro, je svetnikom in vsem prisotnim nazorno prikazala zanimivi izgled poslovno stanovanjska objekta, kjer žal predvideni lokali, pisarne in stanovanja. Zanimiv je izgled z razširjenim enim delom zgradbe.

NOVA STANOVANJSKA CONA

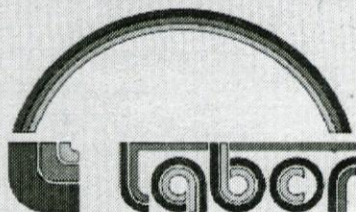
Na področju bivše farme Brvace naj bi v bodočnosti "zrasla" nova stanovanjska cona, ki se bo navezovala na Adamičevo cesto. V tem naselju je predvidenih 30 manjših stanovanjskih enot (vrstnih hiš), 6 enotnih stanovanj in en poslovni objekt. Ta projekt je predviden po načinu gradnje "na ključ", kar pomeni, da bo investitor stanovanja zgradil in prodal, pripravljena za vselitev.

Svetniki so sicer dobro pripravljen-

im programom pozorno prisluhnilo. Vendar se niso izkazali zgolj kot poslušalci, ampak tudi kot kreativni "soustvarjalci", ki jim ni vseeno, kakšen bo njihov oz. naš kraj naše mesto. Veliko je bilo namreč govora o poslovnih in stanovanjskih površinah, kar pomeni tudi večje število prebivalcev, skoraj nič (razen nove šole seveda) pa o infrastrukturi. To pa je v Grosupljem že dolgo "rak - rana".

Sicer pa si je želeli, da bi se ti plani tudi realizirali, da bi ne ostalo le pri besedah. Kot je dejal svetnik J. Intihar, je bil že velikokrat navdušen nad programi, pa se je moralo v realnosti tudi navdušenje razbliniti. Še nekaj je bilo mnenj, da je bilo v Grosupljem že veliko načrtov, pa malo uresničenih, zato bo seveda programe, predstavljene na seji sveta, treba spraviti v življenje in v mesto, da bo Grosuplje le imelo mestni videz in boljšo kvaliteto življenja.

Alenka ADAMIČ

TRGOVINA, GOSTINSTVO
in TURIZEM, p. o.
Adamičeva 14
61290 Grosuplje
Tel.: 061/772-120, 772-331; Fax: 772-831

ABC TABOR

ZA VAS VEDNO NAJUGODNEJŠI

ABC TABOR

VAM VEDNO PONUJA UGODNE PLAČILNE
POGOJE V TRGOVINAH Z ŽIVILI, TEKSTILOM,
POHIŠTVOM TER GRADBENIM MATERIALOM

KAM PO NAKUPIH TEKSTILA IN OBUTVE?

V trgovine TABOR-A:
- Moda Grosuplje
- Papirnica in obutev Grosuplje
- Manufaktura Ivančna Gorica
- Tekstil Šentvid pri Stični
- Elita Škofljica

KAM PO GRADBENI MATERIAL?

V trgovine TABOR-A:
- Kovina Grosuplje
- Železnina Ivančna Gorica

KAM PO POHIŠTVO IN BELO TEHNIKO?

V trgovine TABOR-A:
- Pohištvo Ivančna Gorica
- Dom Škofljica
- Opremo Grosuplje - prenovljeno trgovino, ki se je preselila v prostore GPG na Taborsko c. 13.

V NOVIH PROSTORIH -
PESTREJŠA PONUDBA!

Do 15. 2. 1997 izkoristite še priložnost - znižanje prehrabnenih izdelkov v vseh naših trgovinah z živili!

Za Vas

VAŠ ABC TABOR GROSUPLJE

Telefon: 762-120, 762-315

Faks: 761-831

DELO OO SDS GROSUPLJE V MESECU JANUARJU 1997

Mesec januar je prav gotovo mesec priprave programov za leto 1997. Tudi OO SDS Grosuplje je imel v tem mesecu veliko dela. Pripravili smo *PROGRAM DELA OBČINSKEGA ODBORA ZA LETO 1997* in že tečejo priprave za *LETNO KONFERENCO*, ki bo v prvi polovici februarja 1997.

Največ časa pa smo v tem mesecu posvetili pripravi *PREDLOGA PROGRAMA ZA PRORAČUN OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 1997*. Sestal se je *ODBOR ZA GOSPODARSTVO* pri OO SDS, temeljito analiziral stanje in pripravil predlog plana za proračun, v katerem smo dali prednost:

- pripravi del za OŠ Jerova vas (do-

talne plošče);

- rekonstrukciji vodovodov, kanalizacije;

- asfaltiranju cest ...

Zelo se zavzemamo za enakomeren razvoj podeželja in zato je potrebno zelo natančno pregledati programe Krajevnih skupnosti in pripraviti prioritete. Ob tem pa se je zastavilo tudi vprašanje, da bi bilo nujno začeti z investicijami v samem *CENTRU* Grosuplja, da bo končno Grosuplje dobilo podobo mesta. Pri teh investicijah pa obstaja bojazen, da bodo vlagatelji v pretežni meri tisti, ki imajo denar, ne pa naši občani. Tako bomo v Grosupljem dobili zopet veliko priseljenih

ljudi, zlasti tistih, ki imajo veliko denarja. Vedno se zastavlja vprašanje, kaj so ti ljudje pripravljene narediti za kraj, saj ne čutijo pripadnosti kraju. Mnenje mnogih je, da bi se občina morala bolj potruditi, da odkupi zemljišče in občina potem prodaja naprej; le tako bi lahko naredili nekaj tudi za naše občane in občanke, naše podjetnike in naše mlade družine. Žal pa gre vse v drugo smer, v smer velikega kapitala. Na to želimo javno opozoriti, kajti po toči zvoniti je prepozno.

Zelo veliko smo razpravljali o ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Nova občina Grosuplje ima na svoji lokaciji malo takih objektov, na žalost pa tudi ti propadajo (gradiček Praproče, grad Boštanj, grad Brinje, Stara pošta, Magdalenska gora) in prečudovita Županova jama. Prav gotovo je čas, da občina izdela natančno *VIZIJO* ohranjanja naravne in kulturne dediščine in tej dejavnosti nameni prednost. Za to tako pomembno področje bi bilo nujno zagotovi-

ti mnogo več denarja iz proračuna občine, saj bi se morali vsi zavedati, da so prav kulturne dediščine naše korenine.

Vsako leto gre iz občinskega proračuna kar veliko denarja za kulturo, šport in turizem. Ugotavljamo pa, da omenjeno področje deluje premalo usklajeno. Tudi tu bi potrebovali novo organizacijsko shemo.

Prav tako se je sestala posebna komisija pri OO SDS, ki je pripravila predlog programa za leto 1997 (kulturne, družabne prireditve). Tudi tu bi bilo potrebno pripraviti zelo konkreten program in zagotoviti koordinacijo dela.

Vse to smo posredovali g. županu z željo, da naše programe in kritične pripombe upošteva pri pripravi *OSNUTKA PRORAČUNA OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 1997*. Prav gotovo pa nas čaka še veliko dela na področju usklajevanja, saj bodo vse stranke pripravile svoje predloge programov - svoja gledanja.

*Predsednica
OO SDS Grosuplje
Angelca Likovič*

KADIS

KADROVSKO IZOBRAŽEVALNI INŽENIRING d.o.o.

LJUBLJANA, Gerbičeva 101

NAŠ ODZIV NA VAŠE ŽELJE IN POBUDE

Ponujamo vam učinkovito pot do znanja tujih jezikov in računalništva.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

ZAČETNI IN NADALJEVALNI TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA, 60 ur, pričetek tečaja v sredini meseca februarja 1997, predvidoma dvakrat tedensko v popoldanskem času

TEČAJI RAČUNALNIŠTVA

ZAČETNI TEČAJ - WINDOWS okolje, WORD FOR WINDOWS 6.0, 20 ur pričetek tečaja v drugi polovici meseca februarja 1997, dvakrat tedensko po 4 šolske ure v popoldanskem času

ZAČETNI TEČAJ - WINDOWS okolje, EXCEL

FOR WINDOWS 5.0, 20 ur - pričetek tečaja začetek februarja 1997, dvakrat tedensko po 4 šolske ure v popoldanskem času

NADALJEVALNI TEČAJ WORD FOR WINDOWS, 20 ur - pričetek tečaja v prvi polovici meseca marca 1997, dvakrat tedensko po 4 šolske ure v popoldanskem času

NADALJEVALNI TEČAJ - EXCEL FOR WINDOWS 5.0, 20 ur pričetek tečaja druga polovica meseca marca 1997, dvakrat tedensko po 4 šolske ure v popoldanskem času

Vsi tečaji bodo potekali v učilnici oz. računalnici O.Š. "L. ADAMIČ" v Grosuplju. Vsak udeleženec prejme pisno gradivo, vsak udeleženec računalniškega usposabljanja ima na voljo usposabljanje na sodobnem računalniku. Naše storitve izvajamo kvalitetno in po konkurenčnih cenah. Možnost plačila na obroke. Večjim naročnikom (podjetja, ustanove itd.), se prilagodimo glede njihovih želja.

Prijave sprejema KADIS d.o.o., Ljubljana, Gerbičeva 101, pisno ali po telefonu 123-1232 oz. po faxu 123-5852.

Vsa dodatna pojasnila dobite vsak dan dopoldan.

IZ AKTUALNE POLITIKE

V zadnjem mesecu se v Sloveniji marsikaj dogaja. Prav gotovo Slovenke in Slovenci tako vestno še niso gledali aktualnega političnega programa na TV kot v zadnjem času. Še sreča, da je to zimski čas. Čez tranzicije gre v Sloveniji sicer bolj počasi, saj je po razpadu DEMOS-a uspelo g. Drnovšku voditi vlado s čudno koalicijo (LDS + SKD). Zadnje volitve so le nekoliko bolj razjasnile politični prostor. G. Drnovšku je bilo to nemogoče sprejeti in pojavil se je g. Pucko. Prizadevanje g. Drnovška za široko koalicijo in stabilno vlado je bilo le navidezno, saj smo lahko videli, katere resorje - ministrstva je ponudil *POMLADNIM STRANKAM*. Najbolj pa je čudno, da ga zelo zelo moti *TESNO SODELOVANJE STRANK SLOVENSKE POMLADI*, nič pa ga ne moti *"PARTIJSKA POSLUŠNOST LEVIH STRANK"*. Jasno je, da so programska izhodišča, programi in vizija strank slovenske pomladi zelo podobna in zato je prav, da so

končno podpisali skupno koalicijo.

Kakorkoli že, g. Drnovška čaka trdo delo. Prepričana pa sem, da ni med strankami slovenske pomladi nobenega "Pucka" več, o tem Pucku pa bo pisala slovenska zgodovina; stranke slovenske pomladi smo kljub temu stopile na skupno pot, *NA POT SPREMINJANJA*.

Iz sej državnega zbora se bo kmalu dalo ugotoviti, kateri posamezniki in katere stranke resnično želijo, da se v naši mladi državi uredijo *ODPRTI PROBLEMI*: družina, šolstvo, pravna država, sodišče, lastninjenje, racionalizacija javnih služb na vseh področjih ...

Prav gotovo bomo stranke slovenske pomladi zelo hitro pridobile podporo od vedno več Slovenk in Slovencev in prišel bo čas, ko bomo tudi mi lahko začeli urediti svoj program in vizijo Slovenije.

*Predsednica OO SDS Grosuplje
Angelca Likovič*

KS RAČNA **KJER JE KULTURA DOMA**

Po številu vasi in po "številu duš" KS Račna ne sodi ravno med večje v občini Grosuplje. V štirih vaseh: Mali Račni, Veliki Račni, Predolah in Čušperku živi 577 prebivalcev. Kljub temu, da vasi krasijo gospodarska poslopja, pa krajevna skupnost "premore" le 4 prave, čiste kmete. Sicer pa je po stari slovenski tradiciji in delavnemu človeku, kmetijstvo spremlja joča dejavnost večini Radencev.

KS BREZ GOSTILNE

K pogovoru smo sedli z nekaj prizadevnimi člani sveta KS: Jožetom Poderžajem, ki je predsednik sveta, Jožetom Adamičem in Olgo Gruden, da поблиže spoznamo občani te kraje in ljudi. Radenci so složni ljudje. Kadar je potrebno, stopijo skupaj in akcije gotovo uspejo. Največ, pravijo, jim pomeni povezovanje v društvih, veseli so aktivnosti mlade generacije. Folklorna skupina bo prihodnji mesec praznovala 15. obletnico delovanja, iz nekdanjega moškega zbora je nastal mešani pevski zbor, lani so ustanovili turistično društvo. Toda ob vsej resni dejavnosti, saj je treba za uspehe, kakršne imajo, tudi trdo delati, najdejo vedno dovolj časa tudi za sprostitve in zabavo. "Tega ljudem manjka in tudi zato, ker znajo resne stvari združiti s prijetnim in koristnim, jim uspevajo zastavljeni projekti. Sicer pa je nekaj krajanov, ki so tista gonilna sila, motor, ki ima neizmerno moč.

PRED TREMI LETI ZMAGA PRIMOŽA PETERKE

Ne gre prezreti zelo dejavnega smučarskega kluba. Imajo svojo

skakalnico, svoje prostore, nekaj zagnanih trenerjev in kar precej mladih nadebudnežev, ki se s trdim delom trudijo za čimvečje uspehe. Moji sogovorniki ponosno povedo, da je prav na njihovi skakalnici pred tremi leti zmagal Primož Ulaga. Morda pa se tudi tu že počasi vzpenja kakšen Primož...

VČASIH GROZODEJSTVO, DANES ZNAMENITOST

Radenci so znani po Kopanju in po Radenskem polju. O tem, kaj domačinom pomeni to naravno in kulturno bogastvo in ali ga znajo ceniti, pravijo skoraj v en glas: Včasih je domačinom Radensko polje predstavljalo eno samo grozodejstvo, ko je bilo ob večjem nalu vse poplavljeno, danes se

še le zavedamo, da gre za naravno znamenitost in to znamo ceniti. Čeprav pa smo še le na začetku poti, saj vemo, da moramo preko našega turističnega društva še veliko narediti, da bomo te lepote sploh lahko pokazali obiskovalcem.

PRAVE SLOVENSKE DRUŽINE

Še z nečim se lahko pohvalijo Radenci. Veliko njihovih družin je pravih starih slovenskih družin s štirimi ali celo petimi otroki. Zato pa imajo na kopanjski šoli kar 44 učencev do 4. razreda, malo šolo pa obiskuje kar 11 nadebudnežev. "Tako se bomo prav kmalu za nekaj let poslovili od kombiniranega pouka, saj bo v vseh razredih dovolj učencev," pravi Olga Gruden in doda, da bo po analizah do leta 2002 število učencev še naraščalo. Morda pa bo še tudi v bodoče tako, saj se vasi širijo, mladi si gradijo nove domove. Radenci imajo radi svojo šolo. "Mi šolo kar naprej obnavljamo, pa nimamo kar naprej nova in nova popravila. Sicer pa ni čudno, saj je bila zgrajena že l. 1865. Toda, če še tako vlagamo vanjo in hočemo narediti otrokom prijaznejšo, še vedno nimamo ne telovadnice in ne igrišča," pripoveduje Olga Gruden, učiteljica, ki živi za šolo in za kraj. **ALI BODO NAČRTI POTONILI OB POVODNJI?**

15 let so v KS Račna plačevali krajevni samoprispevek. Tako imajo

danes vse ceste asfaltno, delno urejeno javno razsvetljava. Ne samo velika želja, tudi potreba je bila po novi šoli, zato so hoteli z referendumom podaljšati samoprispevek. Na žalost pa ni uspel. Predsednik KS Jože Poderžaj je kar malce razočaran: "Ko smo lani glasovali za prispevek h gradnji grosupeljske šole, so se naši ljudje velikodušno izrekli "ZA", za domače potrebe pa je zmanjkalo poguma. Žal. Tega nekako ne morem razumeti tudi zato, ker smo s samoprispevkom, bila so to minimalna sredstva, veliko naredili!" **V VSAKO VAS NJENO ZNAČILNOST**

Načrtov pa jim ne zmanjka. Tako nameravajo sedaj v vsaki vasi urediti vaško jedro. V Čušperku mitnico ob vhodu v vas, pa "vago" za živino in apnenico pripraviti za ogled. V Veliki Račni nameravajo urediti vaški trg. Na Radenskem polju pa urediti oznake, dostope in pešpoti do zatoniham. Tudi o parkirišču razmišljajo. "Nekaj moramo narediti tudi za duhovno plat našega življenja in življenja naših potomcev," pravita Olga Gruden in Jože Poderžaj skoraj v en glas. Nekaj sivih las svojim sogovornikom povzroča telefonija. "Toliko smo se že angažirali, kar je bilo treba smo naredili, da bi tudi v naših domovih zazvonili telefoni, pa smo od vsega dobili le dve javni govornilnici," pravi Jože Adamič, vsi pa se strinjajo, da so tele-

Prijetni sogovorniki, zagnani za delo v svetu KS: Jože Poderžaj (podpredsednik), Olga Gruden in Jože Adamič (od leve proti desni)

* * * **IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI** * * *

fonski priključki danes nuja in ne prestiž.

Toda, kot Radenci znajo, bodo gotovo tudi ta problem rešili s skupnimi močmi...

Na Kopanju smo si ogledali še šolo, pa župnišče, v katerem je preživel zgodnja otroška leta naš pesnik France Prešeren. Kamnita miza ob zidani lopi je še prav tista, za katero je sedel mali France, od koder je opazoval Stol in sanjal o domači Vrbi, le lipa je potem, ko je starodavno razklala strela, zrasla nova... Tudi Radenci živijo za kulturo...

Je treba potem zapisati, zakaj v tem mesecu, ko Slovenci praznujemo svoj praznik, predstavljamo KS Račna in Radence?!

In šen nekaj zanimivosti

Sredi gozda pod cerkvijo je naravna votlina, v kateri naj bi po ljudski legendi prebival menih Anton

Naravna votlina, kjer domuje sv. Anton Puščavnik, zaveznik živine

Puščavnik - zavetnik živine. V tej

votlini je morda 100 - letje stal kip Sv. Antona Puščavnika s pujskom, ki ga je že razjedel zob časa. Na pobudo župnika so ga lepo uredili. Votlino so "opremili" z zvoncem, saj Sv. Anton usliši dekleta, ki prosijo za moža. Ne boste verjeli, kako pozvanja, kadar pridejo sem obiskovalci...

Na Kopanju je tudi Puščava - Marijin studenec s kipom Luške matere božje, ki baje pomaga za zdravje oči. Tudi o tem kipu ljudsko izročilo pripoveduje, da so ga hoteli prenesti v šmarško cerkev (Šmarje je bilo tedaj župnija, Kopanj pa podružnica), češ da je prelep in dragocen, da bi bil tu. Toda, ko so ga nesli, je nenadoma postal neznansko težak, studenec, ki ne presahne niti v najhujši suši, pa je tedaj usahnil... Izročilo pripoveduje, da so ob tem kip vrnili, voda pa je zopet začela teči.

Na Kopanju nas je pozdravil 78-letni župnik g. VIKTOR PRIS-

TOV, najstarejši župnik v naši občini. Farani pravijo, da je znan po izredni skromnosti. Njegov zaklad so knjige in znanje. 30 let župnikuje tu na Kopanju in pravi, da mu kljub oddaljenosti ni nikoli dolgčas. Vaščani mu prinesejo mleko, kruh (iz soje) pa si speče sam. Spomladi obdela vrt in tako si prideluje tudi vso zelenjavo... Skromen je in srečen pastir svojih duš....

Alenka ADAMIČ

IMPRESIJE Z RADENSKEGA POLJA (II)

Ste se kdaj poskusili povzpeti na Kopanj s severa? Toplo odsvetujem, še posebej če si je na rame treba oprtati gorsko kolo. Še sreča, da je trud poplačan s svežo studenčnico. Ta naj bi bila tako izjemna, da pozdravi oči ali nadomesti peeling kože, predvsem pa odžeja. To pa vedo tudi komarji, zato smo jo kar urno ucvrli do kopanjske cerkve in župnišča, kamor je na počitnice zahajal - saj vsi veste - Prešeren. Če odmislimo grdo betonsko škarpo, ki podpira mrliško vežico je ta osamelec tak, kot bi si ga želel vsak umetnostni zgodovinar ali arheolog.

Naslednji cilj na našem popotovanju je najbrž najbolj atraktiven - Zatočne jame. Gre za ogromne odtokke, ki odvajajo vode z Radenskega polja. Narava si je izmislila zapleten sistem odvodnjavanja: ni si izborila enega ogromnega sifona, ampak je izdelala sistem večjih nivojsko različnih manjših odtokov, ki si vodo podajajo v odvisnosti od količine.

Dve luknji, ki požirata vodo sta zamreženi. Ko sem bil prvič tam, sem avtomatično pomislil, da je mreža namenjena človeku, manjkal je le še napis "Vstop v Had prepovedan". Kakšno presenečenje,

ko je kolegica mirno stopila skozi rešetke in se napolila proti temi. Zavedel sem se dveh napak: prvič, da sem si dimenzije luknje popolnoma napačno predstavljal - zadeva je ogromna in drugič, da tokrat rešetke niso namenjene živim ampak mrtvim - smetem, hlodom, vejju.

Nadvse se je prilegla globoka senca in hlad, ki veje iz podzemne struge. Tema in mraz sta nas podzavestno prepričevala, naj se globje ne odpravimo in čeprav smo bili opremljeni z baterijami, ni bilo prave volje po potepu. Pa tudi po nadaljevanju poti ne - bilo je tako prijetno, da so padale ideje: "Kaj ko bi uradovali kar tukaj, takšne klima naprave si v službi nikoli ne bomo mogli privoščiti!" Pred nami je bila še dolga pot proti Zagradcu in kaj hočemo nadaljevati je bilo potrebno, vročini in sopari navkljub.

Pot ob vzhodnem robu polja ni bila nič manj zanimiva, pa se je vseeno zdelo, da smo na lepote in zanimivosti krasi postali že imuni. Nihče ni več tekkel, ko je kdo zavpil: "Uau, kakšen požiralnik!" Vse je zanimalo le še,

kje je konec poti in temperatura pijače, ki nas čaka in z vsakim korakom smo si želeli bolj ledene. Brez skupinske fotke Radenskega polja z Kopanjem v ozadju pa vseeno ni šlo.

Tik pred Zagradcem smo si ogledali še en sistem požiralnikov - jamo Beznico. Gole, izjedene skale, gozdni rob, ki se sklanja nad globoke razpoke, kamor se zliva voda, rastlinje, ki po pasovih kaže na to, kako vlažno zemljo še prenese za rast... Se zdi vredno ogleda? Seveda, če...!!!

Zagradčani, kot večina ljudi misli, da so zadeve pospravljene, če umazane ni videti in je njihova lastnina očiščena. Kaj je lažjega, kot naložiti odpadke in jih zvrniti bližnjo vrtačo, saj s svojo obliko kar sama prosi, da jo zasujemo. Potem pa pride visoka voda in vrtača se napolni in razlije svinjarijo po celem severnem delu polja, celo nazaj do vasi jo prinese. In ko voda odide, je celo polje enakomerno potreseno. Pričakoval bi, da bi vaščani spoznali da je sistem Radenskega polja od njih močnejši, da so jih neštete poplave izučile, a se očitno motim. Je pa to pomenilo, da smo se vrnili v "civilizacijo" in to je pomenilo konec naporov, toplo hrano in mrzlo pijačo.

Naslednji dan so me vprašali: "Kam gremo na naslednji izlet?" Odgovor sem že imel pripravljen, pa tudi obljubo sem že držal.

Saša Galonja

Pogled s Kopanja na Limgerk (najvišji vrh)

NAŠE AKTIVNOSTI * * * NAŠE AKTIVNOSTI

KRVODAJALSKE AKCIJE SO ZA NAMI PRIJAZNO PISMO IZ NEMČIJE

V mesecu maju in novembru 1996 leta se je v petih dneh krvodajalskih akcij, katere je organizirala Območna organizacija Rdečega križa Grosuplje, udeležilo skupaj 719 krvodajalcev iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Lahko rečemo uspešno in hkrati uspešnejše od leta 1995, vendar pa še vedno manj od pričakovanj in dejanskih potreb po krvi. Takšnemu stanju pripisujemo težje gospodarsko-ekonomske razmere v podjetjih, ki so verjetno botrovale nekoliko slabši udeležbi krvodajalcev v občini Dobropolje, in ne nazadnje premajhnega odziva mladih, saj žal, ravno pri njih beležijo večje potrebe po krvi, ki so posledica večjega števila prometnih nesreč, katerih udeleženci so.

Priznanja in značke za leto 1996 je prejelo skupaj 144 krvodajalcev: Marjan Šircelj, Jakhlova 12, Grosuplje za 60 x darovano kri Vinko Kastelic, Jerova vas 9, za 45 x darovano kri Boris Sinkovič, Taborska 3, Grosuplje za 40 x darovano kri Peter Kokošinek, Polica 47, za 40 x darovano kri Danilo Horvat, Kriška vas 5, za 35 x darovano kri Andrej Bernik, Mestni trg 15, Viš-

nja Gora za 35 x darovano kri Franc Štibernik, Pod gozdom IV/17, Grosuplje za 30 x darovano kri. V nadaljevanju je priznanja in značke prejelo za:

25 x darovano kri 7 krvodajalcev
20 x darovano kri 11 krvodajalcev
15 x darovano kri 37 krvodajalcev
10 x darovano kri 50 krvodajalcev.
Vsem iskrene čestitke in prisrčna hvala za nesebično in požrtvovalno delo.

Iskrena zahvala tudi vodilnim, vodstvenim delavcem v podjetjih in ustanovah ter zasebnikom, ki kljub težki situaciji znajo ceniti tudi takšne potrebe.

DOVOLJ KRVI ZA ZAPOSLENE, NEZAPOSLENE, ZA ŽIVETI, PREŽIVETI, ZA DANES, ZA JUTRI.

Zahvala seveda velja tudi vsem v Krajevni skupnosti Ivančna Gorica in v Osnovnih šolah v Grosuplju, Šentvidu in Dobropolju, ki nam vsako leto omogočijo prostorske ter druge pogoje za nemoteno izvedbo krvodajalskih akcij.

Na koncu naj zaželimo vsem občanom in krajanom oz. krajkankam uspešno, zadovoljno in predvsem zdravo Novo 1997 leto.

OBMOČNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

Prizadevni člani Turističnega društva Županova jama Grosuplje pomagajo mnogim domačim in tujim turistom odkrivati lepote naše dežele. Lansko leto so pomagali organizirati za skupino turistov pohodnikov iz Nemčije prenočišča, posredovali pa so tudi turistične informacije o tistem delu poti, ki je potekala po naših krajih. Hvaležni popotniki so poslali zahvalno pismo, ki ga objavljamo v skrajšanem prevodu.

“Zelo sem se razveselil Vaših pozdravov. Moji prijatelji in jaz se radi spominjamo lepih ur pri Vas in z Vami v Županovi jami.

Trenutno pripravljam nadaljevan-

je lanske ture od Iške do Škocjan-
skih jam.

Upam, da bo izlet uspel tako, kot je v preteklem letu.”

Prijazno sporočilo je napisal gospod Fritz Baumgärtel iz Bischofsgrüna in ga opremil s fotoreportažo cele poti od Litije preko Janč, Krke, Polževega, Županove jame, Turjaka in Kureščka do reke Iške. Tako pismo je lepa spodbuda in pogosto edino plačilo tistim turističnim zanesenjakom, ki jim ni žal ne časa in ne energije, da ustrezijo ljudem, ki pridejo pogledat naše kraje, sloves o nas pa širijo po svetu.

TD Županova jama Grosuplje

NEW SWING QUARTET V ŠMARJU

Turistično društvo Šmarje -Sap je v svoj program za leto 1997 zapisalo vrsto zanimivih kulturnih prireditev. Organizacija in izvedba bosta naš prispevek programu Turistične zveze Slovenije za letošnje leto, ki ima slogan: **LETO KULTURE V TURIZMU.**

Prva prireditev bo že za slovenski kulturni praznik v dvorani združnega doma

v petek, 7. februarja ob 19.30

KONCERT NEW SWING QUARTETA

Vstopnice si lahko zagotovite (po enotni ceni 1000 SIT) že v predprodaji, ki bo v prostoru TD na Lahovi 1 (nasproti cerkve) **v sredo in četrtek od 18. do 19. ure, v petek pa uro pred predstavo v šoli Šmarje.** Sedeži bodo oštevilčeni.

Krajanji smo s prizidkom k šoli veliko pridobili. Tako imamo zdaj veliko boljše pogoje za izvedbo kulturnih prireditev, kar bomo skušali čim boljše izkoristiti. Nič več ne bomo tako neusmiljeno odvisni od vremena, kot smo bili do sedaj.

V **marcu** načrtujemo kulturno - etnografsko prireditev z naslovom “**Iz babičine skrinje**”. Ob pomoči krajanov in šolske mladine bomo zbrali zanimive stare predmete in izdelke spretnih rok naših ljudi in pripravili razstavo, zopet v avli šole. Za 25. marec - materinski dan pa bomo pripravili še kulturni program s pogostitvijo naših žena, mamic in babi. **VABIMO K SODELOVANJU!**

V **juniju** bo zdaj že tradicionalna prireditev “**Tukaj smo doma**”, v **avgustu** za **VELIKI ŠMAREN** shod na **Magdalenski gori**. O ostalih načrtih in delu vas bomo sproti obveščali.

Olga MEGLÉN

USKLAJEVANJE KOLEDARJA LETNIH PRIREDITEV

Grosuplje, 27. januarja - Predstavniki diferenciranih društev in organizacij območnih krajevnih skupnosti so se nočoj v prostorih Družbenega doma ponovno sestali in podali dokončno realizacijo terminov prireditev, ki jih bodo izpeljali preko tekočega leta. Kljub odposlanim 50 vabilom se je srečanja udeležilo le štirinajst predstavnikov, pa še ti so člani organizacije s sedežem v domači skupnosti. Vseeno se nam obeta

leto raznovrstnih prireditev tako izobraževalnega kot športnega, glasbenega ali razvedrilnega značaja.

Najboljšim pričakovanjem navkljub pa pregrada med krajevnimi skupnostmi še ni popustila in tudi kompromisi ostajajo neskljenjeni. Sestanku je načeloval Alojz Potočnik, predsednik KS Grosuplje, občinske vrste pa je zastopala Nevenka Pleterski.

Barbara PANCE

KINOLOŠKO DRUŠTVO GROSUPLJE
TABORSKA 2
P.P.003
1290 GROSUPLJE

ZAČETNI TEČAJ ŠOLANJA PSOV

Kinološko društvo Grosuplje obvešča lastnike psov, da organizira **ZAČETNI TEČAJ ŠOLANJA PSOV.**

Vpis in pričetek tečaja bo v petek, 07. februarja 1997, ob 18 uri, v Družbenem domu na

Taborski 3 v Grosuplju.

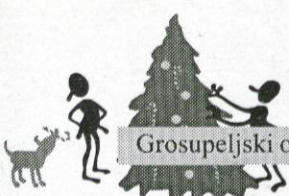
V tečaj bomo vpisovali vse pse, starejše od 08 mesecev, ne glede na pasmo in poreklo.

Morebitne dodatne informacije lahko dobite po tel. 773 255.

Istočasno za širši krog ljubiteljev psov pripravljamo predavanje na temo **NOTRANJI IN ZUNANJI ZAJEDALCI IN ODSTRANJEVANJE LE TEH.** Predaval bo gospod Tomi Rumpf, dr. vet. med.

Vabljeni!

BOŽIČNO - NOVOLETNA PRAVLJICA NA POLICI

Glasba je umetnost, ki doseže srce s pomočjo misli in vznemiri misel v srcu. Odziv, ki ga v nas sproža glasba, niso čustva, temveč podoba spominov na čustva.

Učenke in učenci glasbe na Polici, ki jih vodi prof. Edo Adamič, so nam v četrtek, na sv. Štefana dan, na dan samostojnosti, samo še polepšali praznike. Mešani oktet Polica, pod vodstvom g. Emila Kovačca je naše praznično razpoloženje samo še stopnjeval.

Polica, s cerkvijo sv. Jakoba, je bila odeta v snežno belo odejo, obsijana s sončnimi žarki je dajala prav videz pravljичne dežele.

Božično novoletni koncert se je odvijal v poliški cerkvi, saj je to trenutno edini kraj na Polici, kjer se odvija kulturno življenje. Cerkev se v listinah prvič omenja že leta 1372; vendar kljub mrazu je bila polna, saj so nam dlani grele pesmi, ki so bile zaigrane in zapete s polno mero ljubezni do božično-novoletnih praznikov.

Klemen in Špela sta zaigrala znano in priljubljeno cerkveno božično pesem, s katero se vedno in povsod začno polnočnice, Sveto noč. To je pesem s prav nenavadno zgodovino, nastala je za božič leta 1818 v Oberndorfu pri Salzburgu. Pesem je prevedena v več kot sto jezikov. Pesem Zvončki prav tako ne sme manjkati v teh praznikih. Odigrali so jo kar štirje učenci in učenke glasbe: Simona, Miro, Nina in Mojca. Slovensko narodno pesem Pogledaj me prav je zaigrala Nina, Moj očka ima konjička dva pa je veselo zaigral Tone. Janja nam je s Čestitko voščila sicer že tako lepe praznike, ki nam jih lepo zaigrana pesem lahko le še polepša. Petra je bila avtorica pesmi, ki nam jo je zaigrala sama, s prečudovitim naslovom Balada. Kakšno romantično vzdušje! Na tako svečanem koncertu prav gotovo ne sme manjkati skladba mojstra klasične glasbe Mozarta - nabritega, otročjega in večno vedrega, ki je v svojem kratkem življenju ustvaril osupljivo veliko navdihnenih skladb. nedvomno je bil nepresegljiv glasbeni genij svojega časa. AVE VERUM so nam zaigrali Vesna, Jasmina in Tadej.

Naslednja glasbena točka je bila nekaj posebnega. Mentor prof. Edo

Adamič nam je predstavil delček svojega bogatega glasbenega znanja, zaigral je na čelo, spremljala ga je Mateja na električne klaviature. Predstavila sta se nam z Bachovim delom Ave Maria. Bachove orgelske skladbe so bile tako kot sijajna glasbila, za katera so bila napisana, ustvarjena za božjo slavo. Te dovršene mojstrovine so postale trajen vir navdiha.

Nina se je predstavila s Preludijem. Poliški oktet se je predstavil s petimi pesmimi, zapete so bile ubrano, z občutkom za lepo zborovsko petje, v katerega so nedvomno vložili veliko truda.

Za konec nam mojster Adamič vedno pripravi prijetno presenečenje. Z Našo barko in Srečnim novim letom nam je vseh petnajst "naših" otrok zaželelo še lepše praznike, kajti glasba je iz svoje snovi razvita umetnost, v notranjost človeka postavljena.

Vlasta STRMLJAN

URŠKA - ČESTITAMO ZA MAGISTERIJ !!!

Nekaj številčk nazaj smo pisali o mladem fenomenu iz Grosuplja, Urški Krevs, ki je diplomirala na Filozofski fakulteti iz slovenščine in nemščine in bila dobitnica Prešernove nagrade fakultete. V četrtek, 23. januarja pa je Urška postala magistra iz germanistike. "Vesela sem, ker se moji cilji uresničujejo. Povedati moram, da je bilo v študij vloženo veliko dela in

26. december 1996 - pristrčna prireditelj ob Dnevu samostojnosti in pred božičnimi prazniki v Grosupeljskem kulturnem domu in - šopek za župana iz rok najmajših: "Srečni smo, da lahko danes poklonimo šopek našemu županu!"

Vsoto, 1. marca 1997 ob 19,00 uri prireja FOLKLORNA SKUPINA RAČNA ob svoji 15-letnici delovanja

NASTOP Z DOLENJSKIMI LJUDSKIMI PLESI IN PESMIMI.

Kot gostje večera bodo sodelovali:

Družina MEŽAN iz Trebnjega "RAGLJE", mlade pevke ljudskih pesmi in ZAGORIŠKI FANTJE.

V Račni bo veselo, zato se nam pridružite!

vztrajnosti," pravi Urška. O vztrajnosti pa ima Urškina mama svojo predstavo:

"Biti moraš vztrajen, da dosežeš svoj cilj. Največ pomeni, če zupaš vase, da si sposoben uresničiti svoje sanje. Rezultat potem pride

sam od sebe!"

Urška bo še naprej delala na Filozofski fakulteti kot asistentka na oddelku za germanistiko, vendar vsi cilji še niso uresničeni, zato - Urška srečno in čestitamo!!!

Uredništvo

7. FEBRUAR DAN ODPRTIH VRAT V KNJIŽNICI GROSUPLJE

V počastitev kulturnega praznika bo knjižnica v petek, 7.2.1997 priredila DAN ODPRTIH VRAT.

Na ta dan ne bomo zaračunavali zamudnine, zato prosimo vse, ki imajo doma knjige že dalj časa, naj jih vrnejo na ta dan.

zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje grosuplje, d.o.o. taborska 3, 1290 grosuplje

UREDIMO VAM KUPOPRODAJO VAŠE NEPRIMIČNINE

- cenitev nepremičnine
- ureditev davčnih obveznosti
- sklenitev kupoprodajne pogodbe
- zemljiškoknjižni prepisi

Projektiramo stanovanjske, poslovne in gospodarske objete

Telefon: 061/763-078, 762-246

NAŠE AKTIVNOSTI * * * NAŠE AKTIVNOSTI

Novoletni pohod na Magdalensko goro

Pohodi na hribe in griče so postali že kar običajni. Prvega dne novega leta obiščejo planinci Snežnik, drugega januarja Kum in Trdinov vrh, pa še bi lahko naštevali.

Vnete posameznice, ki skozi celo leto, tudi večkrat na teden, tečejo na Magdalensko goro, so že drugič organizirale silvestrski pohod na Magdaleno na starega leta dan, 31. decembra. Upajo, da bo pohod postal tradicionalen.

Na zadnji dan leta je rahlo naletal sneg. Suh in iskriv. Dva ducata ljudi in pes (tudi cele družine z otroki so bile vmes) se nas je zbralo na jasi nad motelom. Prižgali smo bakle in se v sprevodu odpravili na pot po gozdu.

Prižgane bakle so oddajale dovolj svetlobe, da smo videli, kje hodimo. Po poti skozi Hrastje nas je spremljalo pasje lajanje, potem pa je vse potihnilo, slišali so se le koraki in tihi pogovori. Ko smo, nekako na višini 400 m, zadevali ob vejice, odete v led, je tiho cingljalo kot kraguljčki. Svetloba se je lomila skozi ledene ovoje in v svetlobi bakel se je drevje čarobno lesketalo. Ni nam bilo hladno, saj nas je vzpon v hrib pošteno ogrel.

Na vrhu smo se vpisali v zvezek, ki priča, da je Magdalena vse bolj obiskana, poleti in pozimi v vseh letnih časih. S seboj smo prinesli sladkarije in pijačo, se okrepčali

Nasmejani in zadovoljni pohodniki na Magdaleni Foto: L. Teržič

in se po drugi poti vrnili domov. Prijetno utrujeni in nadihani svežega zraka smo z večjim

tekem pojedli novoletno večerjo in tudi laže pričakali novo leto.

Marija SAMEC

POSNEMANJA VREDNA GESTA

Zavarovalnica Triglav je ob novoletnem praznovanju obdarila učence šole s prilagojenim programom grosupeljske osnovne šole. Predstavniki ene največje zavarovalnih hiš so v prijetno okrašeno, slovesno pripravljeno telovadnico prinesli velike pakete, otroci pa so nestrpnost posedli v velikem pričakovanju. Še bolj nestrpni pa so bili otroci na odru, saj so pod vodstvom svojih skrbnih učiteljic pripravili zanimiv kulturni program. Kolikor se je bližal h koncu kulturni program, toliko bolj je napetost naraščala. Neučakanost in radovednost, kaj se skriva v velikih paketih je bila tolikšna, da so otroške oči kar žarele.

Velika pričakovanja so se izpolni-

la, ko so gostitelji razdelili darila: nekaj reklamnega materiala, predvsem so bili navdušeni nad kapami, še kako prav pa jim bodo prišli dežni plašči. Tudi slastnih bonbonov ni manjkalo...

Srečne oči teh večno otroških otrok so izžarevale veliko hvaležnost, ki jo je potrdil deček, ko je predstavniku Zavarovalnice Triglav iskreno vzkliknil: "Kako ste dobri, stric!"

Ob tem je komentar odveč.

Bilo je humano dejanje, posnemanja vredna gesta! Ob tem pa je treba povedati, da učence šole s prilagojenim programom vsako leto ob teh dneh obdaruje tudi župnjiska Caritas.

A.A.

Kako so žarele otroške oči...

V NEKEM TRENUTKU SREČNI

Božič in novo leto sodita med tiste praznične dni, ko zavestno potisnemo neprijetnosti daleč v pozabo, se na svoji poti malce ustavimo in sklenemo obračun z iztekajočim se letom. Čas razporedimo na drobne trenutke, ki jih namenimo svojim najdražjim. Toda nekje so ljudje, večinoma pozabljeni, odmaknjeni od množičnega vrveža, ujeti le med svojimi spomini. Praznična toplina in pričakovanje pa razjasnita tudi te žalostne, zgubane obraze in jim obrarvata jesen življenja. Ravno s tem namenom je Alojz Potočnik, predsedujoči KS Grosuplje, motiviral mladino, da je dom starejših občanov na božični

dan praznično zaživel. Že motne oči varovancev so se ponovno zbistrile in osamljeni duh je pregnalo otroško veselje.

Odplesala je plesna skupina Stop & Go, zaigral je harmonikaš, gledališka skupina je zabavala z igrico, vokalna skupina Zvezdica pa je z božičnimi skladbami prevzela tudi prisotne, da se je pesem polno razlegala iz grl. Vzpodbudne in ohrabrujoče besede sta varovancem namenila še Angelca Likovič in Alojz Potočnik in verjeti velja, da je del življenja, ki so ga mladi prinesli s seboj, zagotovo ostal med njimi.

Barbara PANCE

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU 8. FEBRUARJU

Želimo vsem prebivalcem občine Grosuplje, da se s hvaležnostjo spomnijo nekdanjih, tudi zamolčanih in sedanjih slovenskih kulturnikov.

Tudi slepi, gluhi in nemi za krščanske vrednote morajo priznati, da slovenska kultura temelji na krščanskih koreninah, zato naj na teh temeljih raste tudi naša prihodnja srčna kultura. Postali bomo srečnejši, saj bomo s temi vrednotami duhovno rasli, kar bo obogatilo in kulturno dvignilo naše življenje.

OO SKD GROSUPLJE

ZVEZDA REPATICA NAD VELIKO PLANINO

To ni bilo pred 2000 leti, ampak minuli božič. Zgodba se je dogajala v živo grosupeljskim planincem pri polnočnem pohodu k polnočnici na Veliko planino, "krivec" za to zgodbo pa je pred nekaj leti bila Darja, ki je piscu teh vrstic pripovedovala svojo zgodbo o takem romanju na Veliko planino, k polnočnici, ki poteka na beli poljani med pastirji in pastirskimi stanovi najvišje v Sloveniji že deveto leto zapored in ki jo vsako leto obiše tudi vse več ljudi, ki nekaj iščejo. Pisec teh vrstic se je minuli božič že drugič udeležil te polnočnice in že drugič doživel pravo vodstvo "Zvezde repatice". Kaj drugega bi naj bili "skrivnostni" popotniki, ki so se pojavili z baklami sredi noči pred nami in nam, ki smo se v bistvu zgubili sredi širnih planjav Velike planine, pokazali pot naravnost h kapeli Marije Snežne, nato pa se izgubili v temi Velike planine. Pa pojdemo od kraja.

Za božič 1995 smo se v družinskem krogu odločili za praznovanje polnočnice nekoliko drugače. Nekdanja učenka Darja je vsa navdušena pripovedovala, kako je obiskala v nemogočih razmerah polnočnico na Veliki planini. Navdušila je tudi mene, jaz pa svojo družino, nato pa še planinskega prijatelja Toneta. Ob 10. uri zvečer pridemo pod gondolo za Veliko planino. Ne vozi. Premočan veter! Kaj sedaj? Domov ali kam drugam? Bi šli peš? Kod? Ja, čez Črnivec, Kranjski Rak in naprej proti Mali planini in nato na Veliko planino! Pa poznaš pot? Približno! Pa saj bo še kdo šel peš, ko gondola ne vozi. Pa smo šli! Cesta je bila kar dobro prevozna in smo se pripeljali dokaj visoko. Ob svetlobi baterijskih svetilk nadaljujemo peš naprej, naprej po cesti, višje gori pa nas sveža gaz zvabi v strmejši hrib.

Bo prav? Slišiš druge popotnike? Ja! Glasovi iz gozda nad nami in svetloba bakel nas vabijo navzgor. Pesem! Brž za njimi! Kdo nam je pokazal pot? Hodili smo po sveži gazi in za glasovi! Dohitimo neznanu skupino. Kam? Pa vi? K polnočnici! Tudi mi! Poznate pot? Najbrž bo ta gaz!?? Pa smo šli dalje. Svetloba raket nas kmalu opozori, da smo na pravi poti! Pesem! "Sveta noč, blažena noč" odmeva

že od daleč in nas vabi. In našli smo "Dete" med pastirji in množico preko 500 ljudi okoli kapele Marije Snežne, med njimi pa tudi prijatelja Martina in Toneta z vzhodnega konca naše kotline.

Čez leto se za podobno pot navduši še več planinskih prijateljev. Bilo nas je 16. Pot ne bo problem, saj jo skoraj vsi poznamo. Doživetje smo popestrili še s pravo brezovo baklo, ki nam je obudila spomine na otroška leta, ko je bila to edina luč na poti k polnočnici. Iz vsakega hribčka je proti jaslicam potovalo nekaj takih bakel kot tisto davno noč na poljani pred Betlehemom. Odrinemo po isti poti, gaz je že tudi bila. Sledimo ji. Hodimo in hodi-mo! Baklač spredaj, zadaj vsi ostali zatopljeni v čar božične noči. Saj je bila že tako svetla, da je bila bakla le še simbol. Hej! Kje pa smo? Tukaj še nismo hodili! Kje je prava pot? Malo desno je ni, bolj levo je ne najdemo! Ura pa se bliža polnoči. Bomo prišli pravočasno? Glej tam! Bakla! Oni verjetno poznajo pot! Gremo za njimi! Sledimo njihovi gazi. Pod globokim snegom se svet popolnoma spremeni! Nekoč znano postane neznan, še zlasti sredi noči! Dohitimo odrešilno luč?? Da! Sem gor! In odhitijo naprej! Onstran večje vzpetine se prikaže čudna zgradba! Petje! "Sveta noč..." Je to res? Kapela Marije Snežne stoji pred nami kot prikazen in pred nami se je pojavila povsem z druge strani! Lansko leto smo prišli z juga, od Domžalske kočice, letos s povsem nove smeri, verjetno z vzhoda! Kdo bi to vedel opolnoči? Kolone bakel pa tudi letos prihajajo od Domžalske kočice, še daljša kolona dol od žičnice, posamezne skupine pa tudi iz planšarskih naselij!

Božična noč, kako si lepa! Kaj imaš v sebi, da tolike privabljaš? Tudi po težki sneženi poti sredi noči, na najvišje mesto obhajanja polnočnice v državi! Sneži. Tih in nežno. Nobenega hrupa. Celo petarde ne pokajo! Pa zakaj bi? Saj nam to dete prinaša le mir! Slava Bogu na višavah in mir ljudem! Vsem. Tudi tistim v Bosni, Srbiji, Ruandi, Kurdistanu, Južni Afriki in v Avstraliji, tistim pod Tromostovjem in na pol nagim in umirajočim na osamljenih temnih ulicah Kalkute. Če bi ga le hoteli sprejeti! Je to naš Odrešenik? Nam pri-

naša roko sprave? Nekoč nas je že izgnal iz raja, vendar nas ni prelel, kot danes nekateri učijo. Zopet nas vabi nazaj v raj! Duhovnik pripoveduje tudi o božiču nekje daleč pod palmami in evkaliptusi, pod milim nebom v poletnih oblakah, ki ga je sam doživel v preteklih letih. Vendar je tukaj, na planini, med pastirskimi stanovi, božična noč lepša, bolj doživeta.

To so priznali tudi tisti, ki so jo prvič doživeli, morda prvič v življenju. Še posebno tavajoči sredi noči v prostranstvih Velike planine, ko smo pravzaprav na nek način občutili vodstvo "Zvezde repatice"! Saj nas je pripeljala na cilj celo po bližnji poti, po kateri še nikoli nismo hodili!

Nasvidenje naslednji božič!

Martin OBLAK

Lači purano Dedo Mrazo Dobri stari Dedek Mraz

Pred Novim letom smo v sodelovanju z Društvom za razvijanje preventivnega in prostovoljnega dela organizirali obisk Dedka Mraza v romska naselja v okolici Grosuplja.

Je že tako, da v tem sodobnem času med nami še vedno živijo otroci, ki še niso srečali Dedka Mraza. Zato jih je njegov prihod toliko bolj presenetil, celo šokiral. Karavana v spremstvu snežnih vil in palčkov je med toplim, praznično okrašenim mestnim življenjem poiskala najbolj blatne poti, ki so nas pripeljale do vegastih hišk, kjer prebivajo kuštravi, črnooki, radoživji otroci. Negotovo in ra-

dovedno so se približali beli kučmi in ko so ugotovili, da je to čisto pravi Dedek mrz, smo se prijeli za roke, zapeli in zaplesali. Dedek Mraz je nato pobrskal po svojem košu, kjer je za vsakega našel pisan paketek. Podobno se je zgodilo še v treh sosednjih naseljih. Karavana z Dedkom Mrazom na čelu je prinesla med te od vseh pozabljene otroke vsaj košček sreče in radosti. Vsak od nas je v svojem srcu našel nekaj prostora za male cigančke.

Vida KOLEŠA

Center za socialno delo
Grosuplje

Ko veselje in sreča zažarita na obrobju mesta...

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše predrage ALOJZIJE ŠTRUS po domače Špiževe mame

se iskreno zahvaljujemo za darovano cvetje in svečke, za ustne in pisne izraze sožalja, za darove cerkvi ter za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku iz Škofljice za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem, ki ste se je na kakršenkoli način spomnili ali nam ob njeni smrti stali ob strani, posebej lepa hvala.

Zelo jo pogrešamo: mož Jože, sin Jože in
hči Darinka z družinama.

UROŠ SLAK, MLADENIČ HITRIH ODLOČITEV

UROŠ SLAK - znanec iz TV ekrana. Grosupeljčan. Pa vendar ne morem zapisati: znanec iz našega mesta. Žal. Mnogo mladih ambicioznih ljudi je potem, ko so končali študij in se zaposlili v Ljubljani, za Grosuplje za vedno izgubljeno. A zavest v njih ostaja.

"Kljub temu, da sem bolj malo doma, saj zjutraj odhajam in se ponavadi vracam pozno ponoči, sem samo Grosupeljčan," pove na začetku pogovora. Tu se je rodil, obiskoval vrtec in osnovno šolo, na ta leta je mnogo spominov, ostali so prijatelji.

-Nam lahko zaupaš, kakšne so bile poti, ki so te pripeljale v slovensko televizijsko hišo?

"Ko sem bil študent 3. letnika Pravne fakultete, me je začelo zanimati delo na televiziji, ob tem seveda, da študentu vsak tolar še kako prav pride. Zelo hitro sem v tem delu našel samega sebe. Po enem letu so se začeli odnosi na A kanalu krhati, dobri novinarji so začeli odhajati, zato sem sprejel povabilo Rosvite Pesek, ki je bila tedaj urednica notranje politične redakcije. Ves čas študija sem delal honorarno, eno leto in pol pa sem redno zaposlen, " v pravem novinarskem slogu pripoveduje Uroš.

Končal je pravo. Vendar ga delo pravnikarja, ki je v družbi veliko bolj cenjeno od novinarskega, ni "potegnilo". Vendar Uroš "stoji" za svojimi odločitvami:

"V novinarstvu, predvsem na TV, se vsak dan, vsak trenutek dogaja nekaj novega. Še zjutraj ne veš, kaj boš delal. Meni pa ugaja predvsem dinamično delo. In takšnega v informativnem programu ne manjka."

NOVINAR PO NAKLJUČJU

-Je novinarstvo odraslega Uroša tisto, o čemer je morda sanjal mali Uroš, je to tisto, o čemer je razmišljal Uroš - gimnazijec?-

"Nič od tega", me tako odločno preseneti z odgovorom, da pravzaprav tisti trenutek ne vem, kako naj nadaljujem. Pričakovala sem namreč povsem drugačen odgovor. Uroš pa: "Nikoli nisem delal nobenih planov. Vedno so bile moje odločitve trenutne, pa so se vedno izkazale kot dobre. Z novinarstvom se kot študent nisem kaj prida ukvarjal, sploh pa ne toliko, da bi imel namen postati novinar. Zanimalo me je predvsem, kako to izgleda... In izgledalo in izkazalo se je tako dobro, da je Uroša "zastrupilo"!

"Kljub temu, da je delo pravnikarja veliko bolj cenjeno kot delo novinarja, ne razmišljam o tem, da bi se ukvarjal zgolj s pravom. Mi pa seveda pravo veliko pomaga pri delu. Kadar so zadeve delikatne in takšnih je danes veliko, točno veš, kako ravnati. Zato danes prav dobro razumem, zakaj v novinarstvu dela toliko pravnikov, " pripoveduje Uroš z izbranimi besedami. Je pač mojster besede. Pripoveduje tako, da mu je prijetno prisluhniti.

-Kdo ti "kroji postavbo" - ali drugače - kakšne so tvoje osnovne naloge!

"Pokrivam sodstvo in kriminal. Področja, kjer

je treba hitro in pravilno odreagirati. Ob tem pa sem zadolžen za teme, za katere imam dalj časa, da jih pripravim. Te pa zahtevajo tudi svojstven pristop - od študija, preverjanja... Včasih kratka reportaža terja neverjetno veliko časa od novinarja, preden jo tehniki lahko spravijo v TV eter. Dobro je, da si teme lahko novinarji zbiramo sami, poleg področij seveda, ki jih posameznik pokriva... To namreč terja od novinarja nenehno iskanje, vedno si "na preži"... In to je tisto, kar dela poklic zanimiv, od človeka pa zahteva maksimalno angažiranost.

FANT, KI GLEDA NARAVNOST V OČI...

Nekaj več kot eno leto že "srečujemo" Uroša, pravzaprav mu z zanimanjem prisluhnemo kot voditelju TV dnevnika (poročila, odmevi...) Pozornega gledalca "očara" predvsem njegova naravnost, sproščenost. Kot bi ob vsaki bistveni informaciji, ki jo pove, hotel gledalcem pogledati naravnost v oči...

"To delo je poglavje zase," pravi Uroš in doda: "Ko tekst napišem, je to šele začetek. In mnogo poti in dela, preden ga pred kamero povem. Tu se vsaka napaka tako hitro odraža, da se poizkušaš približati meji 100-tih procentov. Ničesar ne smeš prepustiti naključju. In vendar biti vsak trenutek pripravljen, da se znajdeš in odreagiraš v še tako zapletenih situacijah. Tudi to je namreč čar novinarskega poklica.

-So bili pri delu tudi neljubi dogodki?

"Karkoli se ti nepredvidljivega zgodi, je del posla, s katerim moraš računati. V nasprotnem primeru bi ostal praznih rok. Ničesar ne bi naredil," je odločen. Morda tudi neustrašen. In samo takšen mora novinar biti...

TV NOVINARSTVO GA JE PREVZELO, GA ZASTRUILO

-Si se kdaj poizkusil tudi v novinarstvu pri ča-

sopisu?

K časopisu pravi Uroš, ne bi šel. Televizijsko novinarstvo je mnogo bolj inovativno, bolj dinamično. Z nostalgijo pa se spominja časov, ko so zagnani grosupeljski študentje izdajali "Reporterja". Bil je v uredniškem odboru. Tudi pisal je. "Če ne bi bilo finančnih težav, saj smo se morali kar sami "kriti", časopis smo namreč prodajali, drugo pa dobili od reklam, bi se gotovo razvili v najbolj bran časopis. Vedeli smo, kaj ljudi zanima in o tem pisali", - spomini na prve začetke novinarstva, ko niti slutiti ni, kako močno ga bo potegnilo čisto pravo novinarstvo.

ZA DOMAČE MESTO ZMANJKA ČASA...

-Bi morda kdaj kaj napisal tudi za naš časopis? Če bi hotel pisati, bi moral živeti s krajem. Jaz pa zjutraj odhajam in se pozno ponoči vracam. Če hočeš biti pri delu uspešen, to delo zahteva celega človeka. V novinarstvu polovičarstva ni." Je ob tem njegovem odgovoru sploh umestno vprašanje, kaj dela, kadar ni na televiziji? Kadar ni v studiu, je na terenu. In kadar ni na terenu, ne v studiu, brska za informacijami, preverja,... In tisto malo časa, ki je samo njegov, je treba pametno porabiti.

Zdi se, da Uroš ostaja prijazen, naraven sogovornik, ki človeka vedno gleda v oči. To danes prija. "Če si misliš, da si nenadomestljiv, je že tvoje izhodišče napačno!" Misel, ki jo je v današnjem času težko slišati. In vendar so mladi ljudje, ki jo znajo živeti...

"Prepušči se toku. Tako nisi razočaran, ali pa - vedno znova presenečen," je zaključil nedeljski pogovor potem, ko mu je pogled kar nekajkrat švignil na stensko uro... Čas je tudi njegov gospodar. Čakali so ga še večerni odmevi...

Alenka ADAMIČ

ODVOZ ODPADKOV V ZIMSKEM ČASU

Javno komunalno podjetje Grosuplje se pri opravljanju dejavnosti odvoza odpadkov v zimskem času sooča z nekaterimi težavami, na katere bi radi opozorili vse uporabnike storitev.

Zasnežene, včasih tudi poledenele ceste predstavljajo za polno naloženo smetarsko vozilo veliko težavo, zlasti v nekategoriziranih, vaških in lokalnih cestah. Tako se večkrat zgodi, da vozilo ne more pripeljati do posameznih vasi in zaselkov. Prav tako se dogaja, da so posode, v katere uporabniki odlagajo odpadke, zmetane s snegom, ki ga izvajalec zimske službe odrine iz zasnežene ceste. Posode so za uporabnike in izvajalce nedostopne, nekateri uporabniki zato brezbrizno odlagajo odpadke kar bo cesti poleg posode, kar nedvomno kvari izgled kraja in povzroča obilico težav ob ročnem odmetavanju odpadkov v vozilo. Težava nastopi tudi v primeru, ko uporabniki v posodo odložijo še tleči pepel, ki povzroči vžig in gorenje ostalih odpadkov.

Letošnja zima je bila vseskozi snežena in mrzla, temu primerne so bile tudi razmere na cestah in ob njih. Kar nekajkrat so bile ceste neočiščene in neprevozne, prav tako tudi poledenele. Takrat se je dogajalo, da ekipe niso mogle pobrati odpadkov iz vseh posod, ki bi jih sicer po urniku morale. Ker ekipe nimajo prostih terminov in delajo v izmenah tudi popoldne, so se posode praznile šele ob naslednjih obhodih. Zaradi zametanih posod z odrinjenim snegom ekipe niso mogle izprazniti vseh posod

kljub dejstvu, da so po cesti prišle do njih. Večkrat se je tudi zgodilo, da ekipe niso izpraznile polnih posod, iz katerih se je kadilo in v katerih je tlel ali gorel ogenj. Z odlaganjem gorečih in tlečih odpadkov lahko pride do vžiga odpadkov v vozilu in na centralni deponiji komunalnih odpadkov, posodo pa je potrebno nadomestiti ali popravljati.

Vse te nevarnosti se lahko ob razumevanju in sodelovanju vseh

zmanjšajo. Zato pozivamo vse uporabnike in izvajalce zimskih služb, da z vestnim in pravočasnim čiščenjem zasneženih in poledenelih cest, kakor tudi očiščenjem nametane snega od lokacij posod, pripomorejo k ustvarjanju razmer, v katerih se bo lahko izvajalo praznjenje in odvoz odpadkov na deponijo. Prav tako pozivamo uporabnike, da očistijo lokacije zbirnih posod in s tem omogočijo odlaganje in praznjenje odpadkov.

Tleči pepel ne sodi v zbirne posode za odpadke, uporabniki naj ga začasno deponirajo na priročni lokaciji ali pa ga uporabijo v druge namene.

Na koncu bi se radi zahvalili vsem, ki so nam v tej zimi na kakršenkoli način pomagali, da se je dejavnost zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov izvajala brez večjih težav. Majhne težave in nepravilnosti pa bomo morali v zadovoljstvo vseh s skupnimi močmi odpraviti.

*Vodja službe komunalne oskrbe
Tomaž RIGLER*

ZIMA, SRNJAD IN POTEPUŠKI PSI!

Vsi, še posebej pa mladi, se veselimo zime, snega in lepot, ki nam jih pričarajo snežinke. Letošnja zima nam je pošteno zagodla, nasa nam je snega v izobilju, po lepi idili pa nam je led in žled pošteno zagrozil. To vse je zelo ogrozilo parkljasto divjad, pri nas pa še posebej srnjad. Žled je najbolj izrazit v višinah med 450 in 600 m nadmorske višine, zato je tudi srnjad pritisnila v doline, kjer so tudi boljši pogoji za prehranjevanje. V ravnini in še posebej ob vaseh in zaselkih pa so potepuški psi, oziroma psi brez nadzora (saj je psov brez lastnikov pravzaprav malo) precej srnjadi pokončali. Smrt zaradi pasjih ugrizov je zelo mučna, saj psi napadejo srno od zadaj in jo raztrgajo pri živem telesu. Moram omeniti, da so gospodarji oziroma lastniki psov vsako leto manj pozorni na gibanje svojega psa in zato so izgube srnjadi letos občutno narasle. V letošnji zimi so

samo v našem lovišču psi raztrgali 7 srn, v celotni občini pa kar 14 (LD Taborska jama in 1/2 lovišča LD Višnja gora). Po podatkih Lovske zveze Slovenije je ta številka za Slovenijo blizu 1000.

Nepoučeni in nelovci govorijo: "...saj so lovci krivi, ker ne krmijo divjadi in zato pridejo do gozdnih robov in celo v vas!" To seveda ne drži, zato bom poskušal zelo na kratko povedati nekaj o življenjskih in prehrabnih navadah te, pri nas najbolj zastopane divjadi. Značilna za srnjad je tesna navezanost na površinsko razmeroma majhno življenjsko okolje. V okolju, kjer je poležena (rojena), navadno prebije vse življenje. Preiskave so pokazale, da dalj od 5 km od kraja rojstva odide zanemarljivo malo srnjadi (5-6%). V okolju, kjer je srnjad poležena, si le ta izbere življenjski prostor, na katerem se stalno zadržuje. Tak teritorij, kjer se srnjad pase, počiva, prežvekuje in polega mladiče, se imenuje stanišče. Na teh prostorih se srnjad pojavlja in zadržuje ob določenih dnevih in letnih časih, tako kot ji to narekuje njen dnevni in letni življenjski ritem.

Srnjad se pozimi združuje v skupine, spomladi pa se prične razhajati po staniščih, ki jih bo naseljevala preko poletja tja v pozno jesen. Območje, ki ga naseljujejo, si posamezne živali razdele med seboj tako, da njihova stanišča dobijo značaj teritorijev ali revirjev. Ta delitev teritorijev se dogaja v času od marca do maja s tem, da si najprej teritorije izberejo srnjaki, nato pa še srne. Kot sem že omenil, se srnjad pozimi grupira in

zimske skupine naj ne bi šteje več kot 4 do 5 glav, če računamo da ima srna pogosto 2 mladiča in da se ji za stalno pridruži še lanska mladica in občasno srnjak - lanšak. Če so skupine večje in štejejo 8 in več glav, to pomeni, da je srnjadi preveč in tako družinske skupnosti nimajo dovolj življenjskega prostora, kar je potrebno korigirati s planom odstrela.

Srnjad je prežvekovalca z značilnim načinom prehranjevanja in presnove. Prehranjuje se z mnogimi rastlinskimi vrstami. Glede na potrebe svojega organizma popase posamezne izmed razpoložljivih rastlinskih vrst. Iz zaužitih rastlin pridobiva tudi organizmu potrebno vodo, kar ji omogoča obstoj tudi v okoljih, kjer ni tekoče ne stoječe vode in tudi pozimi, ko je led in sneg. V prehrani srnjadi je zastopana večina trav in zelišč, popje, listje in še zlasti poganjki in olezenele vejice mnogih drevesnih in grmovnih vrst, poleg teh pa tudi nižje razvite rastline, kot so praproti, mahovi, lišaji in gobe. Še posebej se rada srnjad hrani z drevesnimi semeni in plodovi (bukob žir, hrastov želod, jagode jerebrike, drobnice in podobni plodovi). Pozimi, ko se srnjad hrani predvsem s posušenim rastlinstvom, vode pa so zamrznjene, dobijo vejice in poganjki, kot glavni vir za življenje potrebne vode, še poseben pomen. Ravno zato srnjad pozimi, ko nima na voljo drugih svežih rastlin, še bolj intenzivno objeda poganjke in vejice. To je seveda razumljivo, saj je v vejicah jelke 58 %, smreke 55 % in v poganjkih jesena, javorja, leske in

Bomo pustili naravi življenje ali pa bomo z našo brezbriznostjo pomagali uničiti...takole, kot sta naredila psa, ki sta prišla s sprehajalcem na sprehod.

★ ★ ★ **NAŠA PRIHODNOST JE ČISTO OKOLJE** ★ ★ ★

drugih listavcev med 42 in 52 % vode tudi pozimi. Z objedanjem dobi srnjad v skupni količini poganjkov in vejic poleg suhe substance, potrebne za presnovo, še nad polovico vode. Delež vejic in poganjkov v posameznih okoljih doseže pozimi tudi do 90 % celotne potrebne paše. Ker se drevesno mladje nahaja v večjih količinah na obrobju gozdov (boljša osvetlitev), se seveda tudi srnjad premakne na obrobja in včasih zaide tudi v sa-

dovnjake in na vrtove. Lovci srnjadi pomagamo z lovskimi njivami (topinambur, krmni ohrov) kjer skrbimo predvsem za sveži del krme, kajti suhega dela je v naših revirjih dovolj.

Upam, da sem s tem prispevkom pomagal razsvetliti nekatere nejasnosti v zvezi s prehrano in življenjskimi navadami srnjadi, ki potrebujejo v svojem življenjskem teritoriju predvsem mir, ki jim je še posebej pozimi najbolj

potreben.

Vsekakor pa opozarjam in prosim, naj se lastniki psov v teh težkih zimskih dnevih usmilijo divjadi po gozdovih in njihovih obronkih in naj svoje pasje ljubljence zapirajo v ograde ali jih vodijo na vrvici, če so z njimi na sprehodu. Psi, še posebej nekateri, imajo razvit lovski nagon in če so spuščeni, se bodo pognali za srnjadjo ali po njeni vidni sveži sledi. Mislim, da noben normalen

lastnik psa ne bi rad gledal, kako njegov pes mesari nesrečno srno ali njenega mladiča, kateremu je vdirajoči sneg pre-prečil pravočasen pobeg. In še nekaj, če psa ne boste imeli pod kontrolo, bodo taki podvigi psu zelo hitro prišli v navado, konec take zgodbe pa je seveda lahko zelo neprijeten za psa in njegovega vodnika oziroma lastnika.

LD Grosuplje

Marjan AHLIN

ČRNA KRONIKA

Prazniki so minili brez odmevnijših dogodkov. Kljub temu je Policija imela v tistih dneh veliko dela ob sneženju. Na zasneženih spolzkih cestah so se vozniki, ki hitrosti vožnje niso prilagodili razmeram, zapletli v prometne nesreče. K sreči so se zgodile le nesreče z zvito pločevino in je sedaj marsikatero vozilo že popravljeno in v prometu. Ker pa zime še ni konec, bo potrebno hitrost vožnje prilagajati lasnostim in stanju ceste, vidljivosti, preglednosti, vremenskim razmeram, stanju vozila in tovora, gostoti prometa in drugim prometnim razmeram v tem času.

Prazniki pa so minili tudi v znamenju metanja petard, spuščanju raket in uporabe drugih piroteh-

ničnih izdelkov. Tega sicer ni bilo veliko, kljub temu pa so policisti zabeležili šest obvestil o metanju petard, ki je motilo občane v občini Grosuplje. Policisti pa so pri delu zasegli 130 pirotehničnih izdelkov.

Policisti se na tem mestu zahvaljujejo vsem, ki so se odpovedali nabavi in uporabi teh izdelkov in so tako prispevali svoj delež k večjemu miru, varnosti občanov in varnosti njihovega premoženja.

01.12.96 Neznani storilec je poskušal vstopiti skozi priprto okno v garažo stanovanjske hiše. Pri vstopanju je bil tako glasen, da je zbudil stanovalce, ki so ga prepadili, preden si je našel plen.

02.12.96 Neznani storilec je vlomil v stanovanje na Kersnikovi

cesti v Grosupljem tako, da je s silo telesa odprl vrata. Zatem je pregledal prostore, vendar iz stanovanja ni ničesar odnesel.

17.12.96 Neznani storilec je v dveh odklenjenih osebnih avtomobilih pred vrtcem v Grosuplju izvršil tatvino ženskih torbic. Dejanje je storilec ponovil 08.01.97, ko je skozi priprto okno trgovine vzel žensko torbico z vso vsebino. Z vztrajnostjo so policisti prišli storilcem na sled in ugotovili, da so dejanj osumljeni dva domačina in mladenič iz Ivančne Gorice. Policisti so dobili dve torbici z delno vsebino, kajti mladeniči so denar zapravili, unovčili pa so tudi nekaj čekov. Ena od torbic pa je že pristala na smetišču Stehan.

21.12.96 Neznani storilec je vlomil v stanovanjsko hišo v Paradišču s silo telesa in s pomočjo neznanega orodja. V hiši je preiskal vsebino omar in predalov, vendar ni našel tistega, kar je iskal

in kraj zapustil po poti vstopa.

02.01.97 Neznani storilec je na Prešernovi cesti v Grosuplju poskušal izvršiti tatvino. V stanovanjsko hišo je vstopil z lomljenjem cilindričnih ključavnic. Po pregledu prostorov očitno ni našel ničesar primernega, da bi odnesel s seboj.

**POLICIJSKA POSTAJA
GROSUPLJE**

KOTIČEK ZA KMETICE ★ ★ ★ KOTIČEK ZA KMETICE

PREHRANA KRAV MOLZNIC

POTREBE KRAV PO HRANILNIH SNOVEH

Za pokrivanje potreb, ki izhajajo iz osnovnih življenjskih procesov organizma (vzdrževalne potrebe) in za proizvodnjo (mleko, reprodukcija, spremembe v telesni masi), potrebuje krava hranilne snovi: energijo, beljakovine, rudninske snovi ter vitamine. Nobena od naštetih komponent ni manj pomembna. Krma vsebuje vse te snovi, vendar različne vrste krme in pa krme različne kakovosti vsebujejo različno količino hranilnih snovi. Vedeti pa moramo še več. Hranilne snovi, ki jih krma vsebuje, niso neposredno izkoristljive za živali. V prebavilih se morajo zaužite hranilne snovi razgraditi

do svojih enostavnih sestavnih delov, kajti šele ti lahko prehajajo skozi stene prebavil v kri in so na voljo procesom, ki omogočajo življenje in proizvodnjo.

Krava kot tipičen predstavnik prežvekovalcev s hranilnimi snovmi iz krme najprej oskrbi mikroorganizme že v predželodcih, nadaljnja predelava krme poteka ob pomoči mikroorganizmov v vampu. Ogljikove hidrate (celulozo, hemicelulozo, škrob in enostavnije sladkorje) lahko mikroorganizmi razgradijo do stopnje nižjih maščobnih kislin, ki se iz vampa resorbirajo in rabijo kravi kot vir energije. Celuloza in hemiceluloza, ki jo mikroorganizmi dovolj dobro razgradijo, je veliko v volu-

minozni krmi. Problem nastopi, če je v krmi preveč vlaknine (taka krma je prepozno košena trava, stara paša), taka krma je slabše prebavljiva, saj jo tudi mikroorganizmi ne morejo predelati v uporabne sestavine. Surova vlaknina ima poleg hranilne vrednosti še nujno potrebne mehanične funkcije v predželodcih. Grobi deli krme namreč dražijo steno vampa, zaradi tega prihaja do krčenja in raztezanja in s tem do dobrega mešanja krme pa tudi do izrigavanja živali prežvekujejo in krmo dobro navlažijo s slino.

Mikroorganizmi v vampu razgrajujejo tudi zaužite surove beljakovine in jih pretvarjajo v aminokislino in amoniak. Ob zadostni

preskrbi molznic z beljakovinami se mikroorganizmi intenzivno razmnožujejo in s tem dajejo kravi v takoimenovani "mikrobni masi" na razpolago velik del aminokislin, ki jih ta potrebuje za lastno vzdrževanje in proizvodnjo. Kravam z visoko mlečnostjo pa moramo oskrbeti še s takoimenovanimi v vampu nerazgradljivimi beljakovinami (v obliki močne krme).

VPLIVI PREHRANE NA VSEBNOST MLEKA

Odkupna cena mleka je odvisna od količine maščob v njem. Ta lastnost mleka je vezana na genetsko sobnost krav: praviloma so krave, ki jih redimo v Sloveniji, sposobne dajati mleko z več kot 4,0% maščob. Nižja vsebnost

maščob v mleku kaže na napake v prehrani krav, čeprav vemo, da tudi stadij laktacije vpliva na vsebnost maščob v mleku.

Znano je, da na vsebnost maščob v mleku bistveno vpliva oskrba krav s surovo vlaknino. Vsebnost maščob v mleku je največkrat problem pri visokoproduktivnih kravah. Visoka mlečnost krav na začetku laktacije je povezana z nižjo vsebnostjo maščob, ni pa nujno, da je tako celo laktacija. Krmiti moramo primerne količine sena, ki naj vsebuje dovolj surove vlaknine. kadar pridelamo seno zelo dobre kakovosti, ga moramo vključiti v obrok v velikih količinah (7 - 8 kg).

Na vsebnost beljakovin in maščob v mleku vplivamo tudi s krmljenjem presušene krav in krav na začetku laktacije. Če so krave obtelitvi preveč debele, se bomo ob vseh problemih (težke telitve, ketoze, plodnostne motnje) srečali tudi z nizko vsebnostjo maščob v mleku. V prvih mesecih bo vsebnost maščob pri teh kravah visoka, kasneje pa zelo nizka. Po telitvi moramo prve tedne krmiti majhne količine močnih krmil in jih postopno povečujemo, s čemer zagotovimo, da bo krava pojedla dovolj voluminozne krme.

Kot smo že omenili, je kakovost in količina sena v obroku bi-

stvenega pomena za višjo vsebnost maščob v mleku. Računate pa lahko tudi s tem, da, če bo padla vsebnost maščob in ne boste nič ukrepali, bo naslednji mesec padla tudi vsebnost beljakovin v mleku.

Tudi beljakovine so faktor, od katerega je odvisna odkupna cena mleka. Seno v obroku daje potrebno fiziološko strukturo obroka. Pomanjkljiva oskrba s surovo vlaknino vamp zakisa (acidoza) in to preprečuje razmnoževanje in rast mikroorganizmov v vampu. Vpliv prehrane na vsebnost beljakovin v mleku je zelo neposreden in precej zapleten - vezan je predvsem na delovanje mikroorganizmov v vampu.

Mikroorganizmi pa rabijo za normalen razvoj:

- Dovolj dušika (surovih beljakovin) v obroku - kadar krmimo pretežno koruzno silažo, brez potrebnih količin beljakovinskih krmil. Ugoden učinek imajo beljakovine, ki so v vampu slabše razgradljive.

- Dovolj lahko dostopnih ogljikovih hidratov v obroku

- Ustrezno fiziološko strukturo obroka.

- Postopno uvajanje novih krmil v obrok.

- Primerno količino rudninskih snovi in vitaminov v obroku.

Z vključitvijo suhe snovi brez maščob (SSBM) med kriterije za določanje odkupne cene mleka je postala pomembna tudi laktoza (mlečni sladkor). Tudi na vsebnosti laktoze v mleku vpliva več dejavnikov: - zdravstveno stanje vimena (obolelo vime izloča mleko z nižjim deležem laktoze)

- Stadij laktacije - v prvih mesecih po porodu je delež laktoze višji.

- Starost krav - s staranjem živali se vsebnost znižuje.

- Genetski dejavniki - dednostni delež za to lastnost je majhen, ni pa zanemarljiv.

- Parazitske bolezni in letna doba (najvišje izmerjene vrednosti v aprilu).

- Prehrana: na vsebnost laktoze vpliva negativno slaba oskrba živali z energijskimi hranilnimi snovmi; neustrezna oskrba s surovo vlaknino; nepravilna oskrba presušene krav in neustrezna oskrba krav z rudninskimi snovmi in vitamini.

Iz vsega povedanega lahko razberemo, da je potrebno prehrano krav obravnavati celovito in v vseh obdobjih njihovega življenja, s čimer bomo zagotovili optimalno vsebnost in količino mleka pa tudi življenjsko dobo krave, s tem pa tudi lastno zadovoljstvo.

Ana PAVČIČ

OBVESTILO

Kmetijska svetovalna služba-Enota Grosuplje obvešča vse zainteresirane kmetovalce, da bo izobraževanje v letu 1997 potekalo v prostorih svetovalne službe Cesta na Krko 1b. Program izobraževanja zajema nekaj predavanj in večdnevni seminar:

1. VPLIV PREHRANE NA VSEBNOST MAŠČOBE, BELJAKOVIN IN LAKTOZE V MLEKU - predaval vam bo mag. Janez Koprivnikar in sicer 29. januarja, ob 9. uri

2. MUHE IN NJIHOV VPLIV NA HIGIENO MLEKA - predavali bodo strokovnjaki firme Biotech in sicer 5. februarja, ob 9. uri

3. OKOLJU VARNA UPORABA PRIPRAVKOV ZA ZAŠČITO RASTLIN - večdnevni seminar, ki bo potekal zadnji teden v februarju.

Datum testiranja škropilnic sicer še ni določen, predvidoma pa bo ta tradicionalna akcija v marcu mesecu. Zaželeno bi bilo, da letos pripeljete škropilnice vsi tisti, ki jih do sedaj niste.

Ker navedene teme niso vse, kar vam svetovalna služba nudi v okviru izobraževanja, vas opozarjam na obvestila, ki jih prejemo zbiralci mleka v vaših zbiralnicah.

KULTURA * * * KULTURA * * * KULTURA

GPG 50-letnico obeležilo z izidom dokončane Jurčičeve povesti

Janez Gremič, povest, ki jo je Josip Jurčič začel pisati leta 1864, vendar je iz neznanih razlogov ni nikoli dokončal, je dobila začetek in konec. Napisala ga je Barica Smole iz Trebnjega, po izobrazbi slavistka, sicer pa avtorica številnih proz in publicističnih del, ki je za svoje literarno ustvarjanje prejela že devet nagrad. Ob sodelovanju grosupeljske založbe Mondena in mecena Gradbenega podjetja Grosuplje, ki je tako obeležil svoj jubilej, je v začetku decembra izšla tudi knjiga.

Janez Gremič je povest, ki govori o viteških časih na Dolenjskem. Jurčič jo je začel pisati potem, ko se je seznanil z zgodovinskimi romani Walterja Scotta, ki so ga menda tako navdušili, da jih je prebral noč in dan, navdih pa je črpal tudi iz Valvazorjevih zgodovinskih zapisov. Povest se godi v dolini

Krke, med vasmi Krka, Muljava, Korinj, Žužemberk, Šumberk in Kozjak, vse do Soteske, torej v okolju, ki ga je Jurčič zelo dobro poznal. V njej kot glavna oseba nastopa simpatični svobodnjak, sicer pa premožen mlinar in brodnik Janez Gremič. V povesti nastopajo še številni robati, napolnjeni roparski dolenski vitezi. Zgodovinsko znano je le ime Ulrika Soteškega. Obstajajo pa tudi ugibanja, da bi bil v povesti upodobljeni Janez Gremič lahko tudi Heinrich Grimschitsch, resnična zgodovinska oseba iz viteške, kasneje plemiške rodbine Grimšič, ki je bila znana že v 10. stoletju.

Jurčič je torej začel pisati razgibano romantično povest, polno zapletov, prav nič manj zanimivo, kot so povesti, ki opisujejo življenje angleškega in škotskega plemstva. Dejstvo, da se dogaja na

naših tleh in da je Jurčič črpal navdih tudi v naši zgodovini, pa ji daje dodatno vrednost.

Barica Smole, ki je povest dokončala, pravi, da je Janeza Gremiča skušala pisati čimbolj po "jurčičevsko", z upoštevanjem napisanega, karakterizacije junakov, dramaturgije in jezika. Preden je začela pisati, je temeljito proučila delo samo in gradivo o njem ter prepotovala kraje, ki jih povest opisuje.

Z izidom te knjige je GPG skupaj z avtorico Barico Smole in založbo Mondena, ponudilo v branje doslej okrnjeno literarno delo in tako dostojno obeležilo

svoj 50. jubilej. Ohranjamo ne le arhitekturo, temveč tudi literarno dediščino

I.D.

KNJIGA O ŽUPANOVI JAMI

Lepotica dolenskega krasa - Županova jama zasluži podrobnejšo predstavitev in to je storilo Turistično društvo Županova jama iz Grosupljeja z izdajo knjige.

Po literarnem uvodu (Balada o jami Branka Žužka) in prevodu Valvasorjevega opisa Ledenice, sledijo spomini Jožeta Permeta, sina župana Josipa Permeta, ki je jama odkril. Govori o svojem očetju, o prvem vstopu v podzemeljski svet. Spominja se lepih in težkih dni ob odkrivanju in urejanju jame. Razkrije se nam marsikatera zgodba, ki uradno ni bila še nikjer objavljena.

Dr. Andrej Kranjc z Inštituta za raziskovanje krasa iz Postojne predstavi speleomorfološki opis jame. Izvemo za zgodovino nastanka jame, starost kapnikov, njihovo sestavo. Opiše tudi vse dvorane v jami. Jamar Igor Perpar pa predstavi novoodkriti rov v Županovi jami in užitke, ki jih nudi jamarju pogled na še nedotaknjeni svet podzemlja.

Stane Peterlin predstavi rastlinski svet okoli jame in okamenle ostanke školjk v kamninah ob parkirišču pred vhomom. V jami pa živijo tudi redke živali.

Dva predsednika turističnega društva spregovorita o turističnem razvoju jame, Janez Lesjak od leta 1945 do leta 1991, Miroslav Vreg pa od 1991 do danes. Mnogo je bilo storjenega, da bi se jama uveljavila kot turistična in šolska učna jama. Prav je, da se o tem javno spregovori, kajti le ljubezen do jame in njenih naravnih lepote je vodila te ljudi, da so se trudili pokazati jama javnosti in so bili za to pripravljeno žrtvovati svoj prosti čas in dobro voljo. Javna zahvala jim je pogosto edino plačilo. Predstavljena je tudi okolica jame, Tabor in Puščava, da lahko obiskovalci zapolnijo dan z ogledom kulturne dediščine tega koščka dolenskega sveta. Miroslav Vreg pa opiše še svojo vizijo za bodočnost. Precej časa, delovne vneme in denarja bo potrebno, da se bodo načrti spremenili v dejanja.

Obširna bibliografija priča, da se je ime jame pogosto pojavljalo v časopisih kot vabilo za obisk ali kot novinarski opis lepote in zanimivosti, precej pa je tudi strokovnih

čankov iz strokovnih glasil. Že sam župan Josip Perme je z letom opozoril na možnost ogleda jame. Vsi njegovi nasledniki, ki so v jami in ob njej delali, so se trudili popularizirati ta košček dolenskega krasa tako blizu Ljubljane. Zanimivo je tudi slikovno gradivo, predvsem stari posnetki jame. Za tisk smo dobili posnetke z originalov, ki so posneti na steklene plošče, in jih hranijo na Inštitutu za raziskovanje ZRC SAZU (Znanstveno-raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti) v Postojni. Lepe so tudi novejša barvna fotografija posebno lepih in značilnih kapnikov iz jame, poučne pa so priloge k strokovnim člankom.

Knjiga je uporaben vodnik po

bližnji okolici Županove jame in zanimivo pričevanje o jami in njeni zgodovini. Takšen vodnik bo dobrodošel obiskovalcem jame, saj zapisana beseda drugače ostane v spominu, likovna oprema pa še na drug način opozori na lepote, katere bi sicer prezrli. Šoloobveznim obiskovalcem pa bo dobrodošel priročnik, ki jim bo v pomoč pri pripravi opisov obiskov.

Redke so turistične jame, ki imajo svoje monografije. S to publikacijo se je v seznam uvrstila tudi naša Županova jama.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri nastanku te knjige, se lepo zahvaljujemo.

Knjiga, ki se dotika vseh področij vedenja o tej jami, bo predstavljena v mesecu februarju na javni pr-

Županovo jama poleg pravih kapnikov krasijo vsakih nekaj let še ledeni kapniki zanimivih oblik.

Foto: D. Samec

ireditvi v čast kulturnega praznika in 70-letnice odkritja jame.

Za TD Županova jama Grosuplje
Marija SAMEC

"Naj sem samo roka, ki vas druži,
naj sem samo roka, ki vam služi,
vzgib sem le, ki vžge svetilko..."

Za dober zaključek leta je Zveza kulturnih organizacij občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica omogočila izdajo dveh knjižnih del - pesniško zbirko "Vrba nad tolmunom" in madinsko prozno delo "Zgaga tudi pozimi".

"Vrba nad tolmunom" pesnice, pisateljice, zbirateljice krajevnega ljudskega izročila in kulturne delavke Mihaele Zajc - Jarc iz Višnje gore je izdana ob njenem življenjskem jubileju - častitljivi 80-letnici. Spremno besedilo je

napisala prof. Ivanka Černelič, opremila pa Sandi Zalar.

Lična bela knjižica prinaša 111 toplih, čutečih pesmi, v katerih avtorica razmišlja o sebi in pesniškem ustvarjanju, so polne utripov iz narave, ljubezenskih izpovedi; pesmi ki zajemajo problematiko pretresljivih časov. Predvsem njene pesmi razkrivajo plemenito žensko, ki ima iskreno rada svet okrog sebe, ki mu zna prisluhniti in ga razumeti.

"Zgaga tudi pozimi" je mladinsko

prozno delo pisateljice in ilustratorice Sandi Zalar iz Predstrug, profesorice umetnostne vzgoje na Srednji šoli v Ivančni Gorici. Zgaga tudi pozimi - takšen je naslov, v bistvu nadaljevanje v letu 1994 izdanega dnevnika Mihe Zgaga. Kljub temu, da je druga knjiga nadaljevanje prve, je zaključena celota. V njej avtorica opisuje vragolije petnajstletnega dečka, ki s humorjem kritično prikazuje svoj odnos do učiteljev in odraslih ter svoja opažanja sveta.

Obe deli sta z navdušenjem sprejeti med bralci in bosta popestrili dogajanja ob slovenskem kulturnem prazniku.

T.L.

KiHEC PONOVO AKTIVNI

Dr. KiHEC, ki se zdi, kot da je za kratek čas utonil v zimskem snu, v teh ponovoletnih dneh deluje s polnim zagonom.

Glede na minulo spoznavno srečanje z estradno umetnico Terezo Kesovijo, ki je pritegnilo ogromno privržencev, člani društva že snujejo nove zanimive in predvsem kreativne zamisli.

Obljubljajo srečanja izpeljana na profesionalni ravni ter mikavna za publiko.

Prva priložnost za sodelovanje se vam nudi že v soboto, 12. aprila, ko - po njihovih besedah sodeč - vam bo ponovno zastal dah!

Dr. KiHEC poziva

Dekleta in fantje, če se vaša starost giblje med 12. in 18. letom in ste prestopili meje osebne zadržanosti, se javite na razpis MISS in MISTRA občine Grosuplje. Prijavnice sprejemajo do 20. februarja tega leta na naslov Dr. KiHEC, Kolodvorska 5, Grosuplje. Zmagovalci, pričakujte lepe nagrade!!!

Vabljeni k sodelovanju!

Barbara PANCE

MLADI ŠAHISTI SE VZPENJAJO

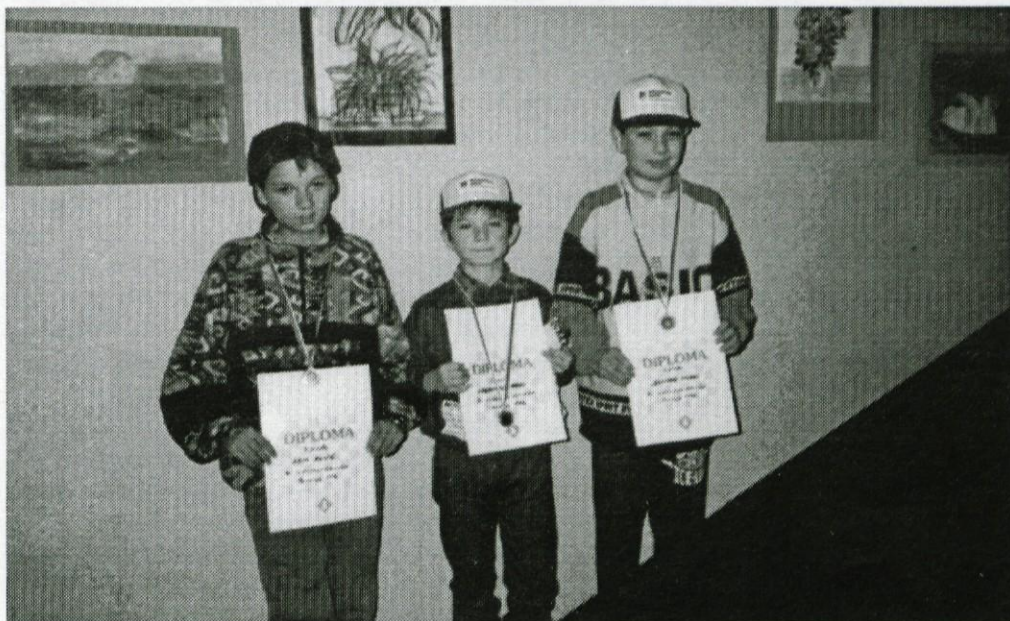
Na vseh treh šolah v občini Grosuplje uspešno delujejo šahovski krožki, ki privlačijo čedalje več mladih in perspektivnih ljubiteljev šahovske igre.

Kar šestindvajset se jih je s šolskih tekmovanj uvrstilo na občinsko, ki je bilo v decembru na šoli Šmarje Sap. Najbolje uvrščeni posamezniki stari devet let in mlajši so se že v januarju udeležili regijskega prvenstva v Novem mestu. Drugo in tretje mesto in s tem uvrstitev na državno prvenstvo sta zasedla drugošolca Jure Zorko in Uroš Žugelj, ki bosta merila svoje znanje od 15. do 17. februarja v Kranju.

Na regijskem tekmovanju za osnovnošolce do 11 let, ki bodo v Mirni Peči in regijskem ekipnem prvenstvu v Starem trgu se bodo pomerili še Marko Strežek, Aleš Perc, Mišo Schaborla, Uroš Žugelj in Jure Zorko. Za ekipno prvenstvo so prizadepni mentorji izbrali najboljše iz vseh treh šol.

Tako učitelji kot starši se zavedamo, kako potrebno je mladim zagotoviti pogoje in jih usmerjati, da kar najboljše razvijejo svoje sposobnosti.

Pa kljub temu smo oboji v zadregi, ko se izluščijo talenti, ki bi jim bilo potrebno tesneje stati ob strani in jim ponuditi več kot jim

Občinski prvaki

lahko v okviru šolske interesne dejavnosti. Če je šola še tako tenkočutna, lahko zagotovi le plačilo mentorju za dve uri tedensko po ceni, ki jo ima učitelj. Vseh stroškov, ki nastanejo v zvezi s tekmovanji in dodatnim treningom, šola sama ne zmore. Zato je nujno sodelovanje staršev in zainteresirane širše

družbe. Pa kaj, ko je "prosjačenje" tako nezaželeno.

Delno rešitev navedenih problemov pričakujemo po ustanovitvi Šahovskega kluba v Grosupljem.

Milena LUNAR
pomočnik ravnateljca

SMUČARSKO ZAVAROVANJE SPADA K OSNOVNI OPREMI DOBREGA SMUČARJA

Smučarsko zavarovanje vas varuje na poti do smučišča, med smuko ter na povratku. Zavarovani ste v primeru nezgode, ki se pripeti vam, ali če boste sami nehote povzročili škodo drugim. Zavarovalnica vam bo povrnila škodo zaradi ukradene smučarske opreme. Lahko se vam pripeti, da boste nenadoma morali prekiniti dopust ali pa ga zaradi nezgode podaljšati. Smučarsko zavarovanje lahko sklenete za izbrano število dni, smučarsko sezono ali celo leto. S smučarskim zavarovanjem Zavarovalnice Triglav boste svoj zimski dopust lahko res brezskrbno uživali.

Naj vam navedemo le nekaj prednosti, ki jih prinaša določena vrsta smučarskega zavarovanja. Zavarovanje se sklene posamično ali družinsko za čas smučarskega dopusta. Zavarujete se lahko za 8, 16, 24 ali 32 dni, celo smučarsko sezono (od 1.10. do 31. 5.), kakor tudi za celo leto, ki vključuje vsa turistična in ne samo smučarska potovanja. Smučarsko za-

varovanje je mogoče skleniti s širšim ali ožjim zavarovalnim kritjem.

Širše kritje obsega:

- stroške reševanja in vleke vozila zaradi okvare ali prometne nezgode do najbližjega ustreznega servisa ali stalnega bivališča, če po mnenju servisa vozila ni mogoče usposobiti za vožnjo, ter stroške prevoza potnikov in prtljage do namembnega kraja ali stalnega bivališča,
- stroške zdravljenja v bolnišnici, poškodbe s trajnimi telesnimi posledicami, nezgodno smrt in stroške prevoza umrlega zavarovanca,
- tatvino, rop, uničenje in poškodovanje prtljage, smučarske opreme in osebnih stvari
- odgovornost zavarovanca za škodo, ki jo je pri smučanju ali na potovanju povzročil drugim,
- prekinitev potovanja ali kasnejšo vrnitev z njega zaradi zdravstvenih razmer ali drugih tehničnih vzrokov.

Ožje kritje pa krije vse nevarnosti širšega kritja, razen nevarnosti iz točke a).

V primeru zdravljenja ali drugih nastalih stroškov mora zavarovanec shraniti vsa zdravniška spričevala, potrdila in račune, ki jih izdajo pooblaščen osebe. Pri poškodbah v prometni nesreči, požaru, eksploziji ter v primeru tatvine, vloma ali ropa, pa mora zavarovanec takoj obvestiti pristojno policijo in zahtevati zapisnik. Tako bo zavarovalnica lahko hitro in preprosto rešila škodni zahtevek.

Smučarsko zavarovanje lahko sklenete na vseh poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav, turističnih in potovalnih agencijah in smučarskih klubih. Člani Smučarske zveze Slovenije (SZS) imajo pri sklenitvi zavarovanja tudi 10-odstotni popust, katerega lahko uveljavljajo z veljavno izkaznico SZS. Za pridobitev popusta pri družinskem zavarovanju je dovolj, da je le en član družine včlanjen v SZS. Dodatne informacije o smučarskem zavarovanju, pa tudi o drugih vrstah zavarovanj lahko dobite na našem avtomatskem odzivniku s telefonsko številko 080 2864.

TABELA: Cenik zavarovalnih uslug

Način zav.	Kombinacija zav.	Kraj zav.	Čas 8 dni	Trajanje zavarovanja do			
				16 dni	24 dni	32 dni	leto
Posamični	A	Evropa	3.600	5.400	6.300	7.200	12.296
		Svet	8.640	12.960	15.120	17.280	19.510
	B	Evropa	2.630	3.970	4.630	5.290	9.416
		Svet	6.650	9.530	11.110	12.700	22.598
Družinsko	A	Evropa	6.010	9.020	10.520	12.020	18.988
		Svet	14.430	21.640	25.250	29.680	45.5711
	B	Evropa	5.450	8.180	9.540	10.910	17.592
		Svet	16.090	19.630	22.910	26.180	42.221

ŠAH

Ljubiteljice in ljubitelje šahovske igre obveščamo, da je v Grosupljem ponovno pričel delovati šahovski klub. Klub deluje v prostorih obrtne zadruge Magro, ob Grosupeljščici 1B (nad lokalom "Amanda"). Igralni dan je vsak četrtek od 17.00 do 20.00 ure. Vljudno vabljeni!

ŠAHOVSKI KLUB Grosuplje

PUSTNE ŠEGE IN NAVADE

V preteklosti je bil februar 12. mesec. Ime izhaja iz lat. besede FEBRUA, kar je pomenilo čistilo-OČISTITI. Danes lahko to enačimo s postom, ki poteka po pustu. Ljudje naj bi se pred začetkom novega leta očistili. Ker je bilo veseljačenje tipično za prvi dan novega leta, se je vedelo, da bo celo leto prečeto s splošnim rajanjem. To pa je definicija samega PUSTA. Prastaro izročilo, da se v določenih časih v letu vračajo duhovi rajnkih in obiskujejo svoje domove, je znano pri vseh ljudstvih sveta. Rajniki so

SIKANCU, kjer so poslušali harmonikarje in se zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Pust in Velika noč sta bila največja praznika v letu. Pravo rajanje in veselje je predstavljal prav pustni terek. Matere so če zgodaj zjutraj spekle ocvirkovo potico, skuhale kompot iz suhih hruškovih krljev in pripravile boljše pojedino. Največkrat so bile to klobase, kislo zelje, šunka, suha svinjska rebra, krofi, kisla pesa. Za naš okoliš je bilo značilno, da so se moški maskirali v ženske in obratno. Marsikje mati ni pustila

BOJMO SE GA KADAR ZINE, BOJMO SE GA KADAR STOPI IN NAS Z VELIKO ŠAPO LOPI.

Večja skupina pustnih šem se je z vozovi odpravila na Škofljico k Javorniku. Zabave pa so se odvijale tudi pri Milerju in Vodičarju. Ob polnoči se je začelo odkrivanje pustnih šem. Večkrat se je primerilo, da se maskara ni čelela odkriti, zato je morala zapustiti zabavo in se odpraviti domov.

Ostala je še pepelnična sredo, ki je pomenila strogi post. Domačini so na ta dan pripravili slamnatega pusta, ki so ga spremljali ministrantje, čupnik in jokajoči sprevod. Naložili so ga na okrancljani voz in ga peljali skozi celo vas. Odprava je krenila nekje od čelezniške postaje in končala na mostu poleg Kovinostroja. Vmes so imeli postojanke v gostilni Miler in Vodičar. Tudi na dan pokopa so pobirali denar. Ko so prispeli do mostu, je sledil dolg poslovilni govor gospoda župnika, nato kropljenje, nazadnje pa so pusta zažgali in ga vrgli v vodo.

Na pepelnično sredo ne smemo prezreti običaja, da so fantje vlekli plohe od hiše do hiše, kjer so bila samska dekleta. Ta so se morala prikazati na hišnem pragu in občalovati svoj samski stan. Vlačenje plovov se je končalo pri hiši, kjer se je dekle če omočila. Razigranost se je v postu morala umakniti spokornosti. Ponovno veselje se je začelo šele s plesom na velikonočni ponedeljek.

dne "ptički čenijo."

Sv. Valentinu so nekoč priporočalo v zaščito bočjastnike, otroke, ki so imeli pogoste krče, trebušne tečave, varoval pa naj bi tudi čivali pred kugo. Marsikje ljudje tega dne niso delali. Značilno je bilo tudi vedečevanje in prerokovanje. Predvsem so prerokovali mladim dekletom, kakšnega čenina bodo dobile. Za dekleta je bil to še posebej izjemen dan. Za gumbnico so si zatakile cvet čafrana, ki je simboliziral sv. Valentina. S tem so upale, da bodo srečale pravega moškega. Veljalo je namreč pravilo, prvega, ki ga srečajo na ta dan, bo njen moč. Zelo slabo pa je bilo, če je bil prvi mimoidoči čenska. Ta jim je napovedala samskost.

Zaljubljeni so se za Valentinovo obdarovali s cvetjem, ki je imelo določen pomen. Pa si pogledjmo nekaj najbolj značilnih cvetov. Tulipan je pomenil nedostopnost in ljubezen, vijolica skromnost in ponižnost, rdeč nagelj nebeško ljubezen, nagelj drugačnih barv zvestobo in privlačnost, narcisa pogum, bela marjetica obočevanje in nedolčnost, lotus pa bočjansko ljubezen.

Naši starejši ljudje se ne spominjajo, da bi Valentinu pripisali kakšno posebno obeležje, zato ga tudi niso kako posebej praznovali. Ko pa so pri nas zasenčili praznovanje dneva žena, pa praznik Sv. Valentina postaja pomemben dan za zaljublene in sploh praznik ljubezni.

Pozdravljene maskare

navadno prihajali ob koncu leta ali ko je zima prešla v pomlad. Ob takih prilikah so se sorodniki našemili in se skušali približati umrlim. Pust je pomenil tudi obdobje ženitovanj. Nekoč je cerkev kaznovala našemljence s pokoro. Noči okoli pusta so imenovali volčje noči, kajti takrat so nastopale neznane moči, duše rajnkov.

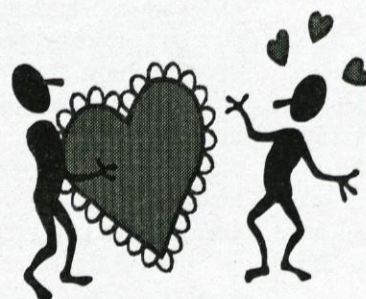
Maskiranje se je začelo 40 dni pred postom. Maska pomeni umazanijo, prikazen. Pustni dnevi pa so bili: pustna nedelja, ponedeljek in terek. Najpomembnejši je bil terek. Sreda-pepelnica zapre pust. Začel se je 40-dnevni post. To pa nam hkrati razkriva ozadje, zakaj so se ljudje hoteli v tem obdobju poveselejšati. Postitev je bila namreč zelo stroga. Postiti se, je pomenilo črtvovati se. Pust je izpeljanka iz PUSTI MESO.

Kako pa so potekali pustni dnevi v našem kraju?

Pustne sobote domačini niso poznali. Na pustno nedeljo so se odpravili k VODIČARJU ali k MEK-

svoji hčeri, da se našemi, kajti to je predstavljal nekaj grdega. Veljalo je tudi, da šminka ni šla drugače k obrazu kot le za pusta. Pustne maske so delali iz krep papirja. Ljudje, ki so imeli več denarja, pa so si masko lahko kupili. Takšnim maskam so pravili lerfa. ženske so moškim posojale srajčnike-dolge kombineže. Najpogostejše maske so bile: hudobec, oficir, pek, dohtar-rutar. Tako našemljene so odhajale v skupinah od hiše do hiše v spremljavi harmonikarja ali pa so same igrale na orglice. Vse pustne šeme so pobirale darove. To so bila jajca, potica, klobase, sadje pa tudi kak dinar je padel. Otroci so ob obisku največkrat prepevali tole pesem:

LOVIMO, PODIMO PUSTA, DA NAM DECA NE POHRUSTA,
JOPIČ RDEČ, ZELENE HLAČE,
A V ROKAH ROGLE, ROPO-
TAČE,
A NA GLAVI DVA ROGA, HU,
PA KAKŠEN NOS IMA,
BRKE TAKE KOT ŠČETINE,

VALENTINOVO

Ta praznik se je pri nas začel uveljavljati šele po letu 1993. Valentinovo se je pojavilo najprej v Angliji. Sv. Valentin pomeni pravega znanilca pomladi.

"Valentin prinese ključ do korenin, zato je prvi spomladin."

Na ta dan se je prične tudi delo na vrtovih. Mnogi pravijo, da se tega

Z obširne 23. seje občinskega sveta občine Grosuplje, ki je bila 29. 1. 1997, bomo poročali v prihodnji številki.

Omeniti velja, da so se svetniki potem, ko so dodobra "prečesali" dnevni red, zavzeli za "jutrišnji dan" grosupeljske mladine. Zadnji dogodki so med občani vzbudili pravi preplah, svetniki pa so zadolžili župana, da pri pristojnih službah uredi tako, da bo mladina bolj pod nadzorom.

A.A.

KAŽIPOT MLADIH * * * KAŽIPOT MLADIH

Spoštovani mladi bralci,

*pred vami je nova rubrika, ki je namenjena samo mladim. Na eni strani, ali pa odvisno od prispevkov, bomo objavljali razne predstavitev glasbenih, gledaliških ali drugih skupin, posamezne mlade, ki se ukvarjajo s raznovrstno dejavnostjo, na kratko bomo poskušali osvetliti probleme in želje mladih. Preko te strani bomo skušali prebuditi mlade za dopisovanje v naš časopis, objavljali njihove prispevke in jim poskušali na zastavljena vprašanja tudi posredovati čim boljši odgovor. Igrali bomo po-srednika tudi v med njihovi željami, kako prebuditi speče Grosuplje in ustvariti močnejši utrip mladih in njihovo aktivnost, in občinskimi možmi..... Vendar brez vaše pomoči ne bo šlo, zato Vas vabim k sodelovanju in pričakujem vašo pošto na naslov časopisa, s pripisom - Za "Kažipot mladim". Danes vam predstavljamo uspešno slovensko skupino 4FUN. Pa adijo do naslednjic, **Andreja***

KAŽIPOT MLADIM

4FUN - ZA ZABAVO

Karmen Stavec in Dejan Stančević sta duet 4 FUN; sta zabavna, polna energije, zanimiva, slavna in hkrati preprosta; sta dva, ki vesta kaj bi rada in hkrati tista, ki jima počasi uspeva uresničevati sanje. Glasbena pot dueta se je začela pred dobrima dvema letoma. 4FUN, ime si je izmislil Dejan, je takrat zajadral na slovensko glasbeno sceno kot kvartet, leto kasneje pa se je skupina razšla. Dejan gleda na to: "Različni cilji in videnja glasbe so nam začrtali dve poti, po eni sva šla s Karmen, po drugi Gimme 5. Vendar vsi še naprej ostajamo prijatelji" Kako-rkoli že, Karmen in Dejan sta ostala skupaj, obdržala ime skupine in delata naprej s polno paro. Njun moto je delati čim boljšo glasbo, ustreči čim širšemu krogu poslušalcev in predstaviti njuno delo tudi preko koncertov in gostovanj v glasbenih oddajah. Stil glasbe, ki jo ustvarjata je novotrendovski, pop-dance. Je glasba, ki ima preprosta, čisto življenska besedila in se ne ozira na specifičen krog poslušalstva, temveč zajema p-

isano paleto tistih, ki cenijo dobro glasbo. Skladbe 4FUN skratka lahko poslušas, ko sedi doma ali stojiš v trgovini; v diskoteki ali na koncertu pa lahko nanjo plešeš. Karmen je bila rojena in nekaj časa tudi živela v Berlinu, sedaj pa je Domžalčanka, ki študira in dela v Ljubljani. Je pevka in skladateljica pesmi, na odru pa tista, ki očara publiko. Ima zelo pozitivno lastnost, v življenju ve kaj hoče, zaveda se težav, ki jih prinaša showbiznis in vztrajna in optimistična uresničuje svoje cilje. Glasbo ima rada, spremlja jo skozi cel dan, ne glede na to ali dela z njo, jo poslušala ali pa jo nosi samo v sebi. Nastop je zanjo poplačan takrat, ko vidi pozitiven odziv množice in se zaveda, da je nekaj naredila za publiko. Zase pa se mlada pevka posveča tudi študiju nemščine na Filozofski fakulteti, ukvarja se s prevajalstvom, svoje pevsko znanje pa hoče še izpiliti na Glasbeni šoli v Ljubljani, kjer se uči solo petja. Bogastva v glasbi ni, pravzaprav je slovenska glasbena scena še v povojih, zato tudi ni pravega odnosa do glasbenikov, ki se hoče-

jo dokazati tudi v moderni glasbi. Karmen pravi: "Teško je, ker v Sloveniji ne dobiš nobene podpore od založbe, ni medijev, ki bi te podprli... vse skupaj ti lahko zbije moralo, zato moraš biti predvsem vztrajen in imeti debelo kožo." Dejan je Grosupeljčan, veliko domačinov ga pozna kot disk jockey-a iz bivše diskoteke v Motelu, kasneje se je preselil v diskoteke po celi Sloveniji, od Novega mesta do Postojne in Jesenic. Do pred kratkim je delal tudi na grosupeljskem radiu Zeleni val, kjer je bil najprej tonski mojster, potem pa je prevzel še mikrofona. Njegova zagretost, da skupina 4FUN postane najboljša, mu je vzela čas za ostale stvari, zato je delo na radiu pustil. Očitno morajo za uspehe padati žrtve. Prvi projekt dueta, Kamadero je namreč zelo dobro prodajana kasetna in CD, izdelek pa je tudi naletel na širok krog poslušalstva. Dejanova vloga pri duetu je poskbeti za ritmično govorjenje, klaviature in organizacijo. Pri glasbi ga žene naprej predvsem optimizem in entuzijazem, brez tega, pravi sam, si ostal brez

možnosti za uspeh. Sam hoče ostati v glasbi celo življenje, to je prostor v katerem se je našel in upa, da ne obstaja izhod ven, ker tukaj preveč uživa. Vse skupaj pa ne bi tako uspešno peljala, priznavata tudi sama, če ne bi ob njiju stal njun dober prijatelj in sodelavec, komponist Martin Štibernik iz Šmarja - Sap, (član skupine Slapovi).. Martinova nadarjenost za glasbo in njegov posluš za želje in zahteve slovenskega poslušalstva sta kot skleda, katero potem napolni še 4 FUN. Dejan tudi pravi, da je Martin tisti, ki daje moralno podporo, ko se stvar ustavi. Vse skupaj pa ima smisel, ker je trud vseh treh pokazal zelo dobre rezultate, v že omenjenem projektu Kamadero. Delo je nastalo v studiu Akademik v Ljubljani. Snemanje in priprave so trajale šest mesecev, na glasbenih policah v trgovinah pa je od lanskega novembra.

Pri Kamaderu naletimo na res dobro in ne glede na razpoloženje sprejemljivo glasbo. Na "štiklc" "Prazna postelja" pa sta tudi že posnela video spot.. CD zajema deset skladb, na sceni in na lestvicah najboljši in najbolj poslušanih pesmi pa so: Ne laži mi (priredba), I wanna wake up with you (prav tako priredba) in Prazna postelja. Duet ima za sabo nastope in koncerte v diskotekah in na šolah po vsej Sloveniji, gostovanja pri Stojanu Auerju - oddaja Planet In in v oddaji Zoom, na vseh TV postajah pa vrtijo tudi njun video, lestvice slovenskih izvajalcev tudi ne morejo mimo njunega imena. (trenutno kraljmeta tudi na prvem mestu lestvice Stop pops 20). Njuni nastopi po diskotekah večkrat temeljijo na matrici, katero bogati vokal v živo. Na nastopih se njima pridružita tudi profesionalna plesalca plesne šole Kazina Gregor in Peter. Slovenijo sta s svojimi nastopi že prečesala, kaj pa Grosuplje.... 4FUN sta povedala, da sta že bila povabljeni v našo občino, vendar pri dogovarjanju še ni padla zadnja kocka, zato bo potrebno še nekaj časa počakati. Vsekakor tudi iz našega uredništva želimo Karmen, Dejanu in Martinu še naprej uspešno glasbeno pot in čim več nastopov ter prodanih izdelkov.

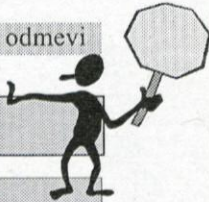
Naslov za vse oboževalce 4 FUN: 4FUN CLUB, Ravnikarjeva 7, 1230 Domžale

Andreja Podlogar

ZDRAVNIK SVETUJE

* * * ZDRAVNIK SVETUJE

GRIPA NA POHODU?

Pričemjamo novo rubriko, v kateri nas bo naš zdravnik opozarjal v obdobjih na tiste bolezni, ki so za obravnavani čas značilne.

Ker se zadnje čase vse več govori o gripi, tej izredno neprijetni, toda kratkotrajni bolezni, bi danes spregovorili nekaj prav o njej.

Gripa je akutna, kratkotrajna vročinska bolezen, ki jo povzročajo virusi. Ima to lastnost, da nastopi v epidemijah, kar pomeni, da v istem kraju ali državi zbolijo v nekaj tednih veliko število ljudi. Virusov, ki povzročajo gripo, je več. Najbolj znana sta virus A in B. Za letošnjo gripo je značilno, da jo povzroča virus A, to je po vsej verjetnosti tisti virus, ki je od leta 1918 pa do 1919 razsajal po Evropi in pomoril 20 milijonov ljudi. Vendar se ne prestrašite. Ljudje niso umirali za gripo, pač pa zaradi posledic, ki jih gripa rada zapuša. In med temi posledicami je bila najbolj nevarna pljučnica, zaradi katere so umirali dojenčki in starejši bolniki, pa tisti s hudimi srčnimi boleznimi, astmo, tuberkulozo in drugimi, zlasti pljučno srčnimi in ledvičnimi obolenji.

Kako zgleda klinična slika gripe? Človek nenadoma dobi visoko temperaturo, pri tem pa ga mrazi. Postaja vse bolj utrujen, pojavijo se bolečine v kosteh in mišicah, največkrat v predelu ledvic, kar večinoma pacientov zavede in mislijo, da jih bole ledvice. Občasno spremljajo te znake še katralni pojavi, pomeni, da se nam solzijo oči, pojavijo se bolečine v žrelu in dražeč kašelj. Sama bolezen traja tri dni, včasih cel teden. Značilno zanjo je še to, da je okrevanje po njej dolgotrajno. Po tem, ko človek bolezen preboli, se še nekaj tednov počuti slabo.

Pravega zdravljenja gripe ne poznamo, pač pa zdravimo visoko temperaturo, bolečine in kašelj. Komplikacije pa obvladamo danes z antibiotiki. Zato se ni treba bati katastrofe, kot je bila leta 1918.

Če ne želimo zboleti za gripo, je najbolje, da se proti njej cepimo. Potrebna je ena sama vakcina, ki ne boli, je pa zelo uspešna. In ker se pri nas že veliko ljudi cepi proti gripi, ne pričakujemo tako velikega števila obolenj, kot smo jih imeli včasih, ko še nismo cepili proti gripi, ali pa je bila sama vakcina še nepopolna.

Če pa smo že zboleli, vzemimo proti vročini sok rdeče pese ali tablete Panadon, pijemo veliko čaja, proti kašlju pa se dobi v lekarni dobre sirupe. Če pa le ne boste prepričani v vaše lastno zdravljenje, nas obiščite v zdravstvenem domu.

Želim vam čim manj obolevanj,
Vaš zdravnik pri vas doma,
dr. J. MERVIC

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljene žene, matere, stare mame in sestre Angelce Skubic (Korenove) se lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, da so nam pomagali in nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Posebej pa se zahvaljujemo kolektivu Zdravstvenega doma Grosuplje in dr. Merviču za skrb v njeni bolezni.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Novaku za lepo opravljen cerkveni obred. Zahvaljujemo se trobentaču za rahločutno odigrano Tišino, kolektivu Instalacij Grosuplje in vsem, ki ste se od nje poslovili na zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče.

Vsi njeni

Turistična agencija

Guliver

tel/fax: 386 61 792 673

TURISTIČNA AGENCIJA GULIVER VAM PREDSTAVLJA: ZIMA 96/97 NA MORJU

POSEBNA PONUDBA:

UGODNI NAJEM APP NA MALEM LOŠINJU, APARTMAJI SO OD MORJA ODDALJENI OD 100 - 1000 m IN SE NAHAJAJO V MESTU ALI V DELU PROTI ČIKATU IN SUNČNI UVALI. NUDIMO VAM APP RAZLIČNE VELIKOSTI, CENA 7-DNEVNEGA NAJEMA APP JE OD 378 DEM DALJE.

PORTOROŽ - GH PLACE - 7 DNI, 381 DEM, ZASEBNI APP - 7 DNI 735 DEM

UMAG - H. KORALJ - 7 DNI, 295 DEM, **POREČ** - H. PARENTIUM 7 DNI, 273 DEM

PULA - H. HISTORIA - 7 DNI, 399 DEM, **ROVINJ** - PARK - 7 DNI, 252 DEM

CRIKVENICA - H. AD TURRES, 7 DNI, 217 DEM, **MALINSKA** - H. PALACE - 7 DNI, 259 DEM

MALI LOŠINJ - H. AURORA - 7 DNI, 200 DEM

(CENE, KI SO NAVEDENE PRI HOTELIH VKLJUČUJEJO POLPENZION)

NA VOLJO SO VAM TUDI:

PROGRAMI POTOVANJ PO EVROPI IN OSTALEM DELU SVETA

- **KATALOG KANARSKI OTOKI, KARIBI**
- **CENIKI IN PROSPEKTI ZDRAVILIŠČ PO SLOVENIJI**

Informacije in rezervacije:

Turistična agencija **GULIVER**

Taborska 6, Grosuplje tel/faks: 061 771 327, 763 442

Delovni čas: PON-PET: 09.00-12.00, 15.00-17.00

ŠKRATI IN ZGAGE TUDI POZIMI

ZKO in Knjižnica Grosuplje organizirata v prostorih knjižnice zanimivo počitniško dopoldne. V sredo, 26. 2. 1997 ob 10. uri bo namreč na mladinskem oddelku knjižnice veselo za počitniške šolske otroke od 9. do 14. leta starosti, saj se bodo zabavali s Sandi Zalar, avtorico knjig Dnevnik Mihe Zgaga in Zgaga tudi pozimi. Ves čas bo na ogled tudi razstava njenih ilustracij iz teh dveh simpatičnih knjig.

V četrtek, 27.2.1997, ob 10. uri, pa bo mladinski oddelek naše knjižnice obiskala gospa Marija Turkalj. Z mlajšimi obiskovalci naše knjižnice bo odkrivala skrivnosti škratkov.

Ostale dni pa čakajo otroke prav tako ob 10. uri na mladinskem oddelku KNJIŽNI JUNAKI NA CELULOIDNEM TRAKU (Heidi, Piki, Kekec...)

Vsi počitnikarji, lepo povabljeni!

GROSUPELJSKI UPOKOJENCI SMO PRAZNOVALI

V decembru je grosupeljski gasilski center teden dni gostil domače Društvo upokojencev. V dveh skupinah organizirano božično - novoletno srečanje več kot 160 upokojencev je nosilo naslov: "Vnuki dedkom in babicam ali pa "Dedki in babice vnukom". Najprej so si udeleženci lahko ogledali razstavo čudovitih izdelkov iz testa: jasic in drobnih decembrskih okraskov, venčkov, ročno pobarvanih svilenih rut in kravat. Več kot 60 članic društva upokojencev je v štirih dvanajsturnih tečajih pripravljalo te unikatne izdelke - namenjene predvsem oživljanju že skoraj pozabljene ljudske navade in pripravi daril za članice - starejše od 80 let.

Razstavo, ki se po svoji zamisli in izdelkih težko primerja z drugimi razstavami, si je v tednu dni ogledalo okoli 300 obiskovalcev. Pohvale niso bile le vljudnostne; take in toliko jih je bilo, da smo sklenili za letošnji december svoje izdelke ponuditi na novoletnem sejmu.

Potem smo v veliki dvorani, ki je bila prelepo opremljena in okrašena s srcem in izjemnim estetskim čutom voditeljice vseh naših tečajev, gospe Marte Benedik, spremljali program, ki so ga obiskovali vnuki in dedki ter babice s pomočjo učiteljev osnovne šole na Adamičevi cesti. Otroci so peli, recitali in igrali, upokojenski oktet je

Darila za starejše od 80 let smo pripravile same

skrbel za višji nivo pevske kulture, ženski pevski zborček, ki je imel le trikrat vaje, je zbrano odpel nekaj narodnih, humoristi iz upokojenskih vrst so skrbeli za prijetno ozračje, celo pogubljeni božiček ali padli angel ali škratec ali dedek Mraz nas je obdaril. Šolski kuharski ansambel nam je pripravil odlično svečano večerjo, postreg-

la pa je kar ekipa mlajših upokojenk in upokojencev.

Posebej veseli smo bili, ker sta se vabilu odzvala oba najpomembnejša občana: gospod župan in predsednica občinskega sveta - Rudolf Rome in Angelca Likovič. Tako sta obe skupini lahko slišali pristrčen nagovor, čestitke ob koncu leta in tudi obljubo, da bodo naše ak-

tivnosti tudi finančno podprte iz sredstev občinskega proračuna. Veseli zaradi obiska in tudi zaradi pozornosti do nas - starejših smo praznične ure podaljšali v noč. Srečanje je bilo lepo, neponovljivo. Zahvaljujemo se vsem gostom in nastopajočim.

*Marta HROVATIN,
predsednica DU Grosuplje*

PREDNOVOLETNO SREČANJE ROMSKIH UČENCEV IN NJIHOVIH STARŠEV

Dolgo sem pripravljala to srečanje. Z veliko vnemo smo skupaj z učenci risali, barvali in strigli dedke Mraze, zajčke, se učili pesmi. Vse to in še več smo želeli pokazati našim staršem, vodstvu šole in socialnima delavkama iz Centra za socialno delo.

V našem, lepo okrašenem razredu smo razstavili urejene šolske zvezke, mape z delovnimi listi. Risbe na stenah so održale umetniške talente Zorana, Marije in še mnogih drugih Romov. Mame so na pisna vabila prišle pogledat šolsko delo svojih otrok, ki so redno obiskovali pouk na OŠ Louisa Adamiča, Tovarniška 14. Veselo so priki-

mavale in vse v en glas povedale, da se morajo njihovi otroci čimveč naučiti v šoli. "Naj imajo lepše življenje, kot smo ga imeli mi, naj se dobro naučijo brati in pisati," so želele. "Ali so pridni v šoli? Kako ga našemu računanje?" so spraševale. Prav vse jih je zanimalo.

Po sladkem prigrizku se je prvi opogumil Primož in zapel svojo romsko pesem "Čim, čim jaro". Pozneje so se mu pridružili še ostali.

Ob prijetnem pomenku smo vsi skupaj začutili, da je to naš skupni korak v boljši svet tudi za romske otroke.

Božo BREGAR

POVABILO

Članice, ki želite ohraniti gibčnost prstov in ostrino vida, ter si polepšati okolje, vabimo na tečaj ročnih del v dveh tehnikah: kvačkanje in vezenje (rešilje).

Prijave: takoj Čas trajanja : 25 - 30 ur.

Voditeljica: Marta Dobrovolje

Letošnje pustovanje upokojenci pripravljamo v torek, 11. februarja, ko se bomo odpravili na prvo letošnje potovanje. Najboljše maske bodo nagrajene! Organizatorica (ki zbira tudi prijave), je ga. Marta Dobrovolje.

Pridružite se nam - skupaj bomo veseli - ne bo vam žal!

Teden dni v februarju, marcu ali aprilu lahko preživite v Čatežkih toplicah pod posebej ugodnimi pogoji.

Vse informacije dobite v klubu DU vsako sredo in petek.

*Organizatorica
Marta Hrovatin*

Besede, namenjene TINI v slovo

Vsako slovo v življenju je boleče. Vsak odhod od najdražjih težak, pa čeprav vemo, da se bomo enkrat vrnili nazaj, domov.

Ti, naša Tina, se nikoli več ne boš vrnila med nas. Nikoli več ne bomo uzrli tvojih sijočih oči in čudovitega nasmeha, ki si nam ga poklanjala od svojih otroških let, ko smo te srečevali na stopnicah, na ulici, pred blokom ali ko smo skupaj delili radosti in tegobe tega življenja. Odšla si brez slovesa, brez besed.

Zakaj, Tina? Je bilo tvoje življenje tako žalostno, tako kruto, da nismo ob tvojih sijočih očeh zaslutili v tebi težke bolečine, ki si jo skrivala pred nami? Nikoli ne bomo zvedeli odgovora na vprašanje, zakaj si morala umreti v cvetu mladosti, ko že nisi začela živeti?

Smo te imeli premalo radi? Smo ti bili premalo blizu? Te nismo razumeli, Tina in si izgubila voljo, da bi se borila naprej in zmagala boj s samo seboj in s svojimi težavami?

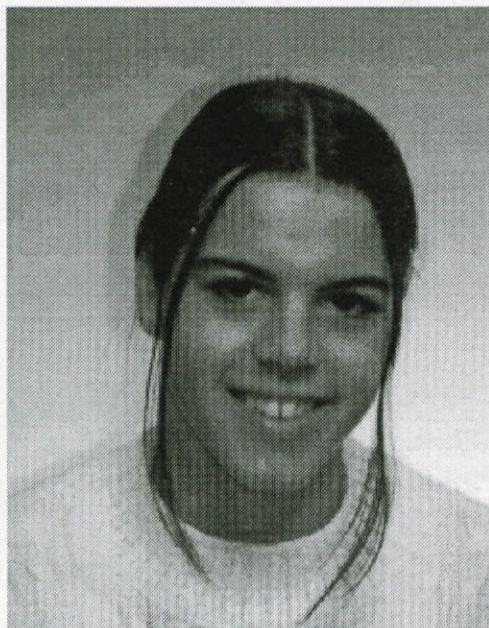
Življenje, ki ga zate ni več, ostaja tvojim prijateljem in upamo samo lahko, da ta kruta smrt ni zaman in da se bomo ob njej vsi vprašali, kako živeti naprej, kaj storiti, da upanje in vera v življenje ne umreta v naših mladih življenjih. Tvoja smrt, Tina, nas mora vse spametovati, predvsem tiste, ki so s teboj delili trenutke in vzpodbudili, da si bomo v težavah pomagali in držali skupaj, da se bomo imeli rajši in da za smrt v naših dušah in srcu ne bo nikoli prostora.

Dragica

TINI PARAGI

Zakaj tak rano si odšla,
pa tako prisrčna si bila!?
Kamorkoli si prišla,
prižgala luč si nam sveta.
Zakaj pustila si vse,
ki smo radi imeli te ...
Ugasnila nam je luč,
ki nikdar se ne prižge
in sonce je zašlo
s teboj, tebi TINA, v slovo ...

Bratranec Gorazd z mamico

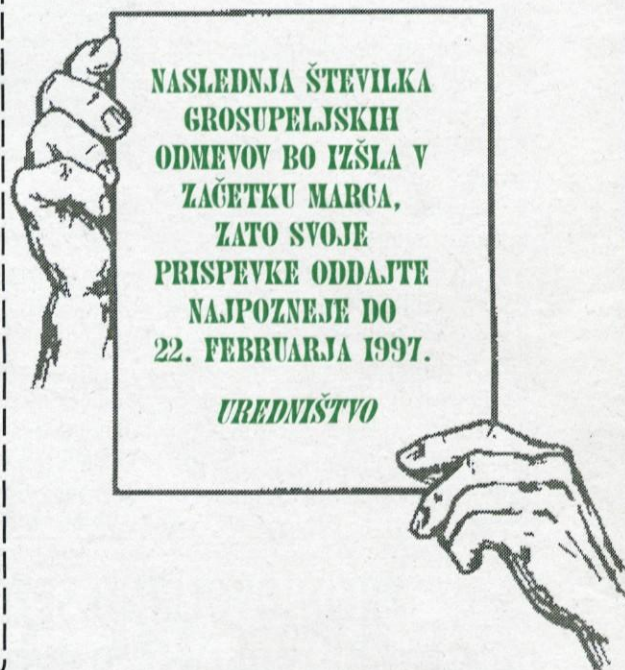
Karolina Zakrajšek

ŽIVLJENJE IMEJ RAD

Življenje imej rad,
za jesenjo pride zima in za njo pomlad,
ki te s soncem bo ogrelo
in naravo našo s cvetjem vso odelo.
Pobiraj se kot list, ki pada z drevesa,
ki v vetru najde ples slovesa,
mlad reš ne boš nikoli več,
a veselja nikoli ni preveč.
Za nočjo dan vedno znova vzide,
če želiš, še sreča te obišče,
in upanje naj ti nikoli na zamre,
saj se vedno najde kdo, ki te podpre.
Pobiraj se kot list, ki pada z drevesa,
ki v vetru najde ples slovesa
in ko je že na tleh s snegom ves odet,
ga pomladni veter dvigne spet.
Zato življenje imej rad,
to dolgo pot prehodiš samo enkrat
in zato podaj svojo toplo dlan
še tistemu, ki morda je bolan.

*Prisluhni tišini, ki govori ...
prisluhni vetru, ki reže v srce...
in bolečini, ki vse ti pove ...
Še enkrat prehodil to dolgo si pot
pot rasti, prizadevanj in velikih zablod ..
Ko najbolj si trudil za materialni se svet,
ves reven omagal pod težo si spet.
Prigisče bogastva ti v rokah je ostalo,
v duši pa mraz, je v srcu kľjuvalo ..
Minila so leta, ta leta so mimo,
ti pa ostal si - sam z bolečino.
Ko ranjeno srce spregovori
iščeš ti drage otroške oči...
A nikogar več ni ...
Ko si pehal za materialni se svet
ukleščen, v misli ujet -
odšlo je to bitje - še čisto drobno,
ko samo ni vedelo, kam bi s seboj ...*

*Prisluhni tišini, ki govori...
prisluhni vetru, ki reže srce,
ne pusti, predragi, da pozno bo že...*

**NASLEDNJA ŠTEVILKA
GROSUPELJSKIH
ODMEVOV BO IZŠLA V
ZAČETKU MARGA,
ZATO SVOJE
PRISPEVKE ODDAJTE
NAJPOZNEJE DO
22. FEBRUARJA 1997.**

UREDNIŠTVO

Hranilnica

LON d.d. Kranj

HRANIM, DODAJAM, PLEMENITIM SVOJE PRIHRANKE V HRANILNICI LON - POSLOVNA ENOTA MAGRO

V JANUARJU NUDIMO NAJBOLJŠE OBRESTNE MERE ZA VSE
VEZAVE OBČANOV, PODJETNIKOV IN OBRRTNIKOV

ZLATILON

DOLGOROČNO VARČEVANJE, KI VAM PRINAŠA VISOKE
OBRESTI IN
ZLATNIK ZAUPANJA.

INFORMACIJE PO TELEFONU 764-300 IN 764-600

Poslovna enota
MAGRO

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon: 061/764-600

061/764-300

Faks: 061/761-719

Grosupeljski odmevi - Ustanovitelj je občinski svet občine Grosuplje - Uredniški odbor: Ivo Brečić, Barbara Pance, Andreja Podlogar, Matjaž Trontelj in Anica Zajec. - Glavna in odgovorna urednica Alenka Adamič - Tehnična urednica Alenka Adamič - Lektorica Marija Samec - Naslov uredništva Kolodvorska 2, Grosuplje - Računalniški prelom U&D Ulaga - Tisk GRAFIS Grosuplje - Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 4.500 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Glasilo občine spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.